

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2022

RAPORT ANUAL

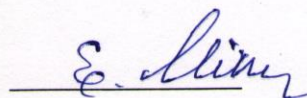
privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene,

cu cifrul nr. 20.80009.1606.01

Prioritatea Strategică _____ IV. Provocări societale _____

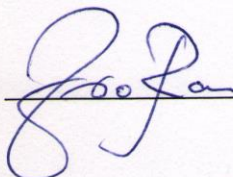
Conducătorul proiectului Mincu Eugenia

Directorul organizației Corcinschi Nina

Consiliul științific Răileanu Viorica

Chișinău, 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Realizările din cadrul proiectului (obiectul de cercetare – limba română) au vizat: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine în stabilirea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, al standardizării și al unificării terminologiilor; valorificarea textelor românești vechi; reactualizarea patrimoniului onomastic și a celui toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii (inclusiv, 1924-1940); elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice, generatoare de modificări în limba română la nivelurile: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.; salvagardarea arhivei dialectologice; digitalizarea și transliterarea în alfabet latin a textelor dialectale, a dicționarelor etc.

Subtema 1. Cercetarea și valorificarea lexicului limbii române în context general românesc (responsabil grup – dr. Ana VULPE) (în continuare – Subtema 1)

Etapă de elaborare a lucrărilor lexicografice. Completarea bibliotecii virtuale de dicționare ale limbii române elaborate în cadrul grupului de lucru, subtema 1.

Lucrări preconizate: *Dicționar explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime și exemple)* (lucrare colectivă), corpus fizic – 2022; *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)* (dr. L. Botnaru), studiu monografic – 2022; Culegerea de articole *Pagini de sociolingvistică basarabeană* (dr. hab. V. Baharu) – 2022; *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)* (autor: Gh. Druță; coordonator și responsabil ediție: dr. Ana Vulpe) – 2022; *Dicționar de englezisme* (dr. A. Vulpe, dr. L. Caraman-Căruntu) – 2023; *Englezismele în presa periodică din Republica Moldova (aspectele funcțional, fonetic, ortografic, morfologic, semantic)*, studiu monografic (dr. L. Caraman-Căruntu) – 2023

Subtema 2. Cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național (responsabil grup – dr. Ion BĂRBUȚĂ) (în continuare – Subtema 2)

Realizarea studiului teoretic *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive*.

Lucrări preconizate: *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive* (lucrare colectivă), studiu monografic – 2022

Subtema 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic. Motivologia – o nouă direcție în lingvistica europeană (responsabil grup – dr. hab. Angela SAVIN) (în continuare – Subtema 3)

Componenta Motivologie: Organizarea materialului faptic conform clasificării provenienței unităților polilexicale stabile în cele indigene și cele generale.

Componenta Dialectologie: Elaborarea versiunii finale a textelor dialectale (volumul I)

convertite în format digital și transliterate în alfabet latin, în transcriere fonetică și în formă literarizată, însoțită de explicații ale unităților lexicale dialectale.

Componenta Onomastică: Întocmirea repertoriului de ghid. *Localitățile Republicii Moldova. Ghid toponimic explicativ, etimologic și normativ.*

Completarea, inventarierea, sistematizarea și digitalizarea bazei de date privind antroponimele.

Componenta Textologie: Analiza fenomenelor sintactice ale manuscrisului *Sandipa*.

Particularități lexico-gramaticale ale textului imnografic ortodox.

Lucrări preconizate: *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (dr. V. Răileanu), studiu monografic – 2022; *Sandipa. Un vechi manuscris românesc* (dr. G. Verebceanu), studiu monografic – 2023; *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (dr. hab. A. Savin) – 2023.

Subtema 4. Valorificarea patrimoniului terminologic național. Cercetarea limbajelor specializate (responsabil grup – dr. hab. Inga DRUȚĂ) (în continuare – Subtema 4)

Elaborarea și pregătirea pentru editare a *Dicționarului poliglot de marketing*, Elaborarea *Dicționar poliglot de branding*. Definirea termenilor.

Lucrări preconizate: *Dicționar poliglot de marketing* (lucrare colectivă) – 2022; *Dicționar poliglot de branding* (lucrare colectivă) – 2023.

Subtema 5. Valorificarea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor (în baza limbilor savante, greacă și latină) (responsabil grup – dr. hab. Eugenia MINCU) (în continuare – Subtema 5)

Elaborarea și pregătirea pentru editare a *Dicționarului poliglot de aforisme și expresii latine* (lucrare colectivă). Sistematizarea corpusului aforistic savant greco-latin. Elaborarea repertoriului teoretic al *Studiului de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă*. Identificarea termenilor-metaforă prezenți în limbajele specializate.

Elaborarea tabletelor de etimologizare și de cultivare a limbii. Dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*.

Lucrări preconizate: *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine* (lucrare colectivă) – 2022; *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă) – 2023; *Dicționar de termeni ELA, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi* (dr. hab. V. Pâslaru) – 2023.

Lucrări preconizate la nivel de proiect:

Culegerea *Filologia Modernă: realizări și perspective în context european. Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-a. Chișinău, Pro Libra, 2022.

Culegerea *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru *et al.*; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu; Chișinău, Editura UNU, 2022, 460 p. ISBN 978-9975-3387-9-0)
Ființa cuvântului. Limba română: corectitudine și controverse (lucrare colectivă), culegere de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii; vol. 2, 2023.

2. Obiectivele etapei anuale

Subtema 1: (1) Editarea variantă-hârtie a *Dicționarului explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* în 4 volume; (2) Editare variantă electronică a *Dicționarului de antonime (cu exemple din literatură)* (autor: Gh. Druță); (3) Elaborarea articolelor de dicționar. Efectuarea reviziei primare a articolelor lexicografice elaborate (*Dicționar de englezisme recente*); (4) Dezvoltarea în continuare a platformei dex.ifr. Încărcarea dicționarelor pe platformă. Corectura lexicografică a lucrărilor digitizate (*Dicționar explicativ uzual; Dicționar de cuvinte și sensuri noi*); (5) Identificarea, analiza în continuare a inovațiilor lexicale ultrarecente și descrierea acestora în vederea suplimentării dicționarelor de cuvinte recente; (6) Editarea studiului monografic *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)*; (7) Elaborarea monografiei *Englezismele în presa periodică din Republica Moldova (aspectele funcțional, fonetic, ortografic, morfologic, semantic)*; (8) Promovarea corectitudinii limbii române.

Subtema 2: (1) Examinarea semnificatului global al enunțului din perspectiva operațiilor de enunțare și de receptare; (2) Analiza structurilor fundamentale ale enunțurilor sub aspectul convertirii în unități comunicative; (3) Relevarea procedeelelor transformaționale care se produc în cadrul fiecărui nivel pragmasemantic al enunțului ca urmare a interacțiunii dintre ele în procesul constituirii variantelor discursive ale enunțului.

Subtema 3: Componenta Motivologie: (1) Crearea în continuare a fișierului cu privire la unitățile polilexicale stabile din punctul de vedere al motivației originii lor: indigene sau comune; **Componenta Dialectologie:** (1) Literarizarea textelor dialectale (volumul I); (2) Depistarea unităților lexicale dialectale utilizate în texte; glosarea unităților lexicale dialectale identificate în textele literarizate; (3) Revizia finală a textelor dialectale convertite în format digital și transliterate în alfabet latin (volumul I); **Componenta Onomastică:** (1) Acumularea și sistematizarea informațiilor privind evoluția istorică a localităților; (2) Explorarea materialelor la anchetele de teren; (3) Completarea bazei de date cu antroponime; **Componenta Textologie:** (1) Identificarea trăsăturilor caracteristice ale aspectului sintactic în manuscrisul romanului popular *Sandipa*.

Subtema 4: (1) Punerea la dispoziția specialiștilor din Republica Moldova, dar și a întregii populații, a unei lucrări ample de terminologie explicată; (2) Punerea la dispoziția traducătorilor de documente normative și de literatură tehnică și științifică a unui amplu dicționar multilingv; (3) Crearea unui cadru practic pentru colaborarea dintre specialiști, în scopul rafinării și validării înregistrărilor terminologice; (4) Soluționarea dificultăților

semantice în găsirea echivalentelor terminologice în limbi structural diferite; (5) Facilitarea dialogului intercultural și interlingvistic într-un domeniu vital al economiei; (6) Reducerea distanței dintre limbile vorbite în societatea modernă.

Subtema 5: (1) Revederea, completarea și editarea *Dicționarului poliglot de aforisme și expresii latine*. Pregătirea pentru editare a Dicționarului; (2) Elaborarea de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii române; (3) Elaborarea de articole pentru *Dicționarul educației literar-artistice*; (3) Dezvoltarea și administrarea site-ului *LogosPlus*; Furnizarea de materiale; (4) Monitorizarea procesului de elaborare a filmelor „Portrete filologice”; (5) Selectarea termenilor-metaforă din terminologia medicală (studiu monografic colectiv).

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

Subtema 1: (1) Pregătirea pentru editare a *Dicționarului explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* în 4 volume; (2) Elaborarea și revizia articolelor de dicționar (*Dicționar de englezisme recente*); (3) Pregătire pentru editare variantă electronică a *Dicționarul de antonime (cu exemple din literatură)* (autor: Gh. Druță). Revizia finală a articolelor de dicționar; (4) Dezvoltarea în continuare a platformei de administrare a dicționarelor electronice; Încărcarea dicționarelor pe platformă (*Dicționar de cuvinte și sensuri recente; Dicționar explicativ al limbii române actuale*, vol. I-II). Activități lexicografice de corectură a dicționarelor digitalizate încărcate pe platformă. (*Dicționar explicativ uzual; Dicționar de cuvinte și sensuri recente; Dicționar explicativ al limbii române actuale*, vol. I-II); (5) Acumularea în continuare a materialului factual (analiza limbajului presei tipărite și electronice, a altor texte destinate publicului larg din ultimii ani). Identificarea achizițiilor lexicale; (6) Susținerea cu materiale lingvistice a site-ului *LogosPlus*; (7) Pregătirea pentru tipar a studiului monografic *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)*; (8) Elaborarea monografiei *Englezismele în presa periodică din Republica Moldova (aspectele funcțional, fonetic, ortografic, morfologic, semantic)*; (9) Completarea în continuare a *Indicelui bibliografic. Lingvistica în Republica Moldova (anii 2012-2021)*; (10) Pregătirea pentru tipar a culegerii de studii: *Pagini de lingvistică basarabeană*; (11) Diseminarea rezultatelor obținute în formă de comunicări în cadrul diferitor manifestări științifice, publicare de articole etc.

Subtema 2: (1) Elaborarea capitolelor în care vor fi descrise: structura pragmasemantică a enunțului, variantele de bază ale enunțului și actualizările lui discursive.

Subtema 3: Componenta Motivologie: (1) repartizarea unităților polilexicale stabile în articole de dicționar conform motivației extralingvistice: cele comune au fost repartizate după motivația extralingvistică: biblică, istorică, livrescă, mitologică; **Componenta Dialectologie:** (1) precizarea regulilor de transcriere literarizată a textelor dialectale; (2) transpunerea textelor dialectale (volumul I) în formă literarizată; (3) analiza textelor în vederea depistării unităților lexicale dialectale; (4) glosarea unităților lexicale dialectale identificate în textele literarizate; (5) verificarea textelor dialectale convertite în format digital și transliterate în alfabet latin

(volumul I) prin confruntare cu varianta în grafie chirilică și cu înregistrările audio disponibile;
Componenta Onomastică: (1) Cercetarea surselor documentare și a materialelor de arhivă pentru a stabili etapele dezvoltării istorice a localităților rurale și urbane din Republica Moldova; (2) Cercetarea și selectarea informațiilor obținute prin anchetele toponimice de teren; (3) Completarea bazei de date cu antroponime și diseminarea rezultatelor obținute;
Componenta Textologie: (1) Excerptarea materialului de limbă din textul manuscrisului *Sandipa*.

Subtema 4: (1) Echivalarea conceptelor din lucrarea colectivă *Dicționar poliglot de marketing* în limbile engleză, franceză și rusă prin compararea definițiilor; (2) definitivarea și publicarea dicționarului și a studiilor de terminologie aferente temei de cercetare; (3) popularizarea rezultatelor în presă, prin ateliere, lansări.

Subtema 5: (1) Pregătirea pentru tipar a *Dicționarului poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă); (2) intervenții de corectare pe varianta machetată a *Dicționarului poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă); (3) delimitarea criteriilor de clasificare a corpusului metaforic, *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă*; (4) selectarea și explicarea a min. 40 de termeni-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă); (5) elaborarea *Dicționarului de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (autor: dr. hab. Vlad Pâslaru); (6) elaborarea a min. 6 tablete de etimologizare și de cultivare a limbii (Eugenia MINCU) (variantele video și Word); (7) publicarea pe site-ul *LogosPlus* a min. 27 de tablete de cultivare a limbii; (8) continuarea activităților de administrare a site-lui *LogosPlus: Articole recente, Apariții editoriale* etc.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

Subtema 1.

1. Pregătirea pentru editare variantă-hârtie a *Dicționarului explicativ al limbii române actuale* (cu sinonime, antonime, paronime, exemple) în 4 volume (elaborarea *Cuvântului-înainte*, *Listei abrevierilor* și a *Indicațiilor* privind utilizarea dicționarului; efectuarea unor procese de tehnoredactare); acțiuni privind identificarea surselor financiare pentru editarea lucrării.
2. Elaborarea în continuare a articolelor lexicografice pentru *Dicționarul de englezisme recente*. Revizia primară a articolelor lexicografice elaborate.
3. Redactarea finală a articolelor lexicografice în vederea pregătirii editării *Dicționarului de antonime* (autor Gh. Druță) în variantă electronică.
4. Pregătirea și plasarea pe platforma dex.ifr.md a *Dicționarului de cuvinte și sensuri noi; Dicționar explicativ al limbii române actuale. Vol. I-II* (circa 1000 p.).
5. Corectura lucrărilor convertite în variantă digitalizată.
6. Analiza materialelor din mass-media, în vederea identificării și excerptării inovațiilor lexicale. Au fost identificate (în contexte) circa 30 de inovații lexicale, semantice (cu elaborare de definiții, stabilire etimologie, domeniul de utilizare etc.).
7. Elaborarea și furnizarea tabletelor de cultivare a limbii pentru *LogosPlus*.
8. Completarea *Indicelui bibliografic. Lingvistica în Republica Moldova* (anul 2021) (autor: dr. Maria Onofraș).
9. Definitivarea și pregătirea pentru editare a monografiei *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului* (autor: dr. Liliana Botnaru).
10. Pregătirea pentru editare a studiului *Pagini de lingvistică basarabeană* (autor: dr. hab. Vasile Bahnaru).
11. Elaborarea studiului monografic *Englezismele în presa periodică din Republica Moldova (aspectele funcțional, fonetic, ortografic, morfologic, semantic), Capitolul I* (autor: dr. Livia Căruntu-Caraman).
12. Prezentarea a 14 comunicări în cadrul diferitor manifestări științifice și publicarea a 16 lucrări științifice la proiect.
13. Dezvoltarea și testarea în continuare a platformei de administrare a dicționarelor electronice DEX online.
14. Încărcarea integrală sau parțială a următoarelor dicționare pe platforma DEX: *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi; Dicționar explicativ al limbii române actuale; Dicționar de antonime*.
15. Elaborarea modulului de sortare a cuvintelor din *Dicționarul de sinonime* și *Dicționarul explicativ uzual*. Dezvoltarea metodei colaborative de lucru privind încărcarea literelor pe platforma DEX și a modulului de afișare a dicționarelor după litere.
16. Elaborarea filmelor și prezentărilor documentare: *Personalități notorii ale Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*. In memoriam (film documentar); *Viața și activitatea lingvistului Marcu Gabinschi; Viața și activitatea lexicologului Anton Borș* (Liliana Botnaru).

Indici măsurabili: la tema proiectului, s-au publicat **16 lucrări științifice** (inclusiv, un dicționar, un studiu monografic, o culegere științifică), s-au susținut **15 comunicări** în cadrul manifestărilor

științifice naționale și internaționale; au fost elaborate **9 tablete de cultivare a limbii** (site-ul LogosPlus), **1 articol de popularizare a științei**, **1 participare de popularizare a științei la TV**, 2 participări la webinare, 1 participare la formare, 2 participări la workshopuri. De asemenea, întru eficientizarea procedurii de digitalizare, s-au realizat formări (în colaborare cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”). S-a înregistrat activitatea în calitate de conducător de doctorat a doamnei dr. Ana Vulpe (o teză).

Subtema 2. În conformitate cu planul de activitate pentru anul acesta, membrii sectorului au lucrat la elaborarea studiului teoretic *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive*, fiind realizate următoarele:

1. A fost prezentată o caracteristică a semnificatului global al enunțului din perspectiva operațiilor de enunțare și de receptare.
2. A fost examinată stratificarea structurii pragmasemantice a enunțului ținându-se cont de informațiile pragmatice care derivă din condițiile de utilizare a enunțului.
3. A fost realizată o tipologie a structurilor de bază, la descrierea structurilor identificate avându-se în vedere integrarea lexicului și a sintaxei.
4. A fost realizată o analiză a organizării paradigmatică a ansamblului de variante discursive ale enunțului.
5. Au fost relevate procedeele transformaționale care se produc în cadrul fiecărui nivel pragmasemantic al enunțului ca urmare a interacțiunii dintre ele în procesul constituirii variantelor discursive ale enunțului.

Indici măsurabili: la tema proiectului, s-au publicat **7 lucrări științifice**, s-au prezentat **3 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice. S-a înregistrat activitatea în calitate de conducător de doctorat a domnului dr. Ion Bărbuță (o teză).

Subtema 3.

Componenta Motivologie: Au fost incluse în fișiere și repartizate pe articolele de dicționar unitățile polilexicale stabile în articole de dicționar conform motivației extralingvistice

Componenta Dialectologie: Au fost precizate regulile de transcriere literarizată a textelor dialectale; au fost transpuse în formă literarizată textele dialectale (volumul I, varianta manuscrisă); au fost analizate textele în vederea depistării unităților lexicale dialectale; au fost glosate unitățile lexicale dialectale identificate în textele literarizate; textele dialectale convertite în format digital și transliterate în alfabet latin (volumul I) au fost verificate prin confruntare cu varianta în grafie chirilică și cu înregistrările audio disponibile.

Componenta Onomastică: Au fost acumulate și sistematizate informațiile privind evoluția istorică a localităților. Au fost explorate materialele anchetelor de teren, au fost cercetate sursele documentare istorice și de arhivă în vederea stabilirii vechimii localităților și evidențierii particularităților evolutive ale sistemului toponimic zonal. A fost selectat materialul de fapte; au fost inventariate, sistematizate și digitalizate unitățile onimice selectate.

Componenta Textologie: A fost excerptat din textul romanului popular *Sandipa* fapte de limbă referitoare la trăsăturile caracteristice ale aspectului sintactic.

A fost elaborat studiul *Teonimele în tradiția creștin-ortodoxă: între denotație și conotație (Studiu în baza cărții „Octoih”)*.

Indici măsurabili: la tema proiectului, s-au publicat **16 lucrări științifice**, dintre care **1 studiu monografic**, și s-au prezentat **11 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice internaționale și naționale, **10 articole de popularizare a științei**, **1 participare de popularizare a științei la TV**, 5 participări la webinare, 1 participare la un seminar de instruire, 1 participare la formare. S-a înregistrat activitatea în calitate de conducător de doctorat a doamnei dr. hab. Angela Savin-Zgardan (2 teze).

Subtema 4.

1. În perioada de referință au fost echivalate în limbile engleză, franceză și rusă, prin compararea definițiilor, circa 3000 de concepte.

2. Manuscrisul a fost definitivat și a fost publicată lucrarea *Dicționar poliglot de marketing*.

3. Rezultatele obținute au fost popularizate la radio și la o lansare de carte.

Indici măsurabili: la tema proiectului, s-au publicat **4 lucrări**, s-au susținut **2 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, **2 participări de popularizare a științei** la TV/Radio, **1 articol de popularizare a științei**. Au fost elaborate **26 de tablete** de cultivare a limbii (inclusiv, 1 video) (site-ul *LogosPlus*). Au fost elaborate aproximativ **750 de avize** de etimologizare a numelui și a prenumelui.

Subtema 5.

1. S-a pregătit pentru tipar *Dicționarul poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă).

2. S-au realizat intervenții de corectare și de redactare pe varianta machetată a *Dicționarului poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă).

3. S-au delimitat criteriile de clasificare a corpusului metaforic, *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă*.

4. S-au selectat și s-au explicat aproximativ 40 de termeni-metaforă pentru *Micul dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă).

5. Continuă elaborarea *Dicționarului de termeni ai ELA*, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi (autor: dr. hab. Vlad Pâslaru).

6. S-au elaborat 7 tablete de etimologizare și de cultivare a limbii (Eugenia MINCU) (variantele video (în colaborare cu drd. Natalia ROTARI) și Word).

7. S-au publicat pe site-ul *LogosPlus* 27 de tablete de cultivare a limbii; (Word: msd. Cristina NEGRU; video: dr. Constantin IVANOV).

8. Continuă activitățile de administrare a site-lui *LogosPlus: Articole recente, Apariții editoriale* etc.

Indici măsurabili: la tema proiectului, s-au publicat **14 lucrări științifice**, s-au susținut **12 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice, au fost elaborate **7 tablete** de etimologizare și

cultivare a limbii, s-au publicat pe *site-ul LogosPlus* **27 de tablete** de cultivare a limbii, **3 participări la emisiuni TV/Radio**, **1 articol de popularizare** a științei, **6 participări la formări**.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

Obiectul de cercetare este limba română: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine, reactualizarea patrimoniului onomastic și toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii, elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice, generatoare de modificări în limba română la diverse niveluri: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.

Subtema 1.

Au fost realizate acțiuni necesare pregătirii pentru editare variantă-hârtie a *Dicționarului explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* în 4 volume (s-au elaborat *Cuvântul-înainte*, *Lista abrevierilor și Indicații privind utilizarea dicționarului* – A. Vulpe). (coordonatoare: dr. Ana Vulpe; autori: dr. hab. Vasile Bahnaru, dr. Liliana Botnaru, dr. Livia Căruntu-Caraman, dr. hab. Viorica Molea, dr. Maria Onofraș, Tamara Pahomi, Valeriu Sclifos, Lidia Vrabie, dr. Ana Vulpe, 2022, realizare 100%) este în curs de apariție. Au fost elaborate în continuare articole lexicografice pentru *Dicționarul de englezisme recente* (literele J-S; literele A-K; dr. A. Vulpe, dr. Livia Căruntu-Caraman, 2023, realizare 75%). S-a efectuat redactarea finală a întreg *Dicționarului de antonime* (autor: Gh. Druță; coordonator: dr. Ana Vulpe, 2022, realizare 100%). Au fost pregătite pentru încărcare pe platforma dex.ifr.md *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi; Dicționarul explicativ al limbii române actuale. Vol. I-II* (dr. A. Vulpe, drd. E. Brăguță, drd. Cr. Serdeșniuc). A fost verificată corectura lucrărilor convertite în variantă digitalizată (*Dicționar explicativ uzual; Dicționar de cuvinte și sensuri noi*) (dr. A. Vulpe, drd. E. Brăguță, drd. Cr. Serdeșniuc, L. Vrabie, dr. Livia Căruntu-Caraman, dr. Liliana Botnaru). A fost dezvoltată o metodă colaborativă de lucru privind încărcarea literelor pe platforma DEX. Această metodă constă în utilizarea serviciului *Google Drive* împreună cu funcționalul „Încarcă o literă” din platforma DEX (T. Bumbu). A fost elaborat modulul de sortare a cuvintelor din dicționarul de sinonime și dicționarul explicativ uzual. S-au încărcat *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi* pe platforma DEX online (2 428 de *articole lexicografice*) și *Dicționarul explicativ al limbii române actuale* (13 709 de *articole lexicografice*). S-a dezvoltat modulul de încărcare a unei litere pe platforma <https://dex.ifr.md/litera>.

Au fost încărcate pe platformă vol. I-II din *Dicționarul explicativ al limbii române actuale*, au fost lecturate și tehnoredactate articolele lexicografice încărcate (Tudor Bumbu, dr. L. Botnaru, drd. E. Brăguță, dr. Livia Căruntu-Caraman, dr. Maria Onofraș, Lidia Vrabie, dr. Ana Vulpe). Au fost organizate și desfășurate ședințe de lucru comune (lexicografi și informaticieni) în vederea efectuării proceselor respective. Au fost analizate mai multe materiale recente din mass-media și au fost identificate (în contexte) circa 30 de inovații semantice. Au fost definite (în premieră), li s-a stabilit etimologia, domeniul de utilizare etc. A fost elaborat și publicat (în colaborare) articolul *Achiziții lexicale ultrarecente pentru vocabularul limbii române* (partea a II-a) (dr. Maria Onofraș, dr. Ana Vulpe).

În vederea promovării corectitudinii limbii române, au fost identificate, elaborate și furnizate 16 tablete de cultivare a limbii pentru *LogosPlus* (dr. Maria Onofraș, dr. Ana Vulpe, dr. hab. Viorica Molea).

Pentru *Indicele bibliografic. Lingvistica în Republica Moldova* s-au identificat și pașaportizat lucrările lingvistice editate în 2021 (dr. Maria Onofraș).

Pentru studiul monografic *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabeian (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)* au fost analizate și confruntate particularitățile fonetice, morfologice și lexicale ale limbajului presei periodice editate pe teritoriul basarabeian după cel de-al Doilea Război Mondial (*Moldova socialistă, Tânărul leninist, Scânteia leninistă*) până în 1992. Au fost formulate *Concluziile generale* referitoare la mecanismul de funcționare a variabilității în limba română din spațiul basarabeian. A fost efectuată redactarea finală a lucrării, structurarea anexelor și expedierea studiului monografic la machetare. Lucrarea este editată (dr. Liliana Botnari, 2022, realizare 100%).

A fost definitivată și a fost editată culegerea *Pagini de lingvistică basarabeiană* (dr. hab. Vasile Bahnaru, 2022, realizare 100%).

A fost consultată literatura de specialitate, elaborat, definitivat primul capitol pentru studiul monografic *Englezismele în presa periodică din Republica Moldova (aspectele funcțional, fonetic, ortografic, morfologic, semantic)* (dr. Livia Căruntu-Caraman., 2023, 75%).

S-a colaborat în editarea volumului *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Resp. de ediție: drd. Ecaterina Brăguță. Autori interviuri: Eugenia Mincu, Liliana Botnaru ș. a.) (portrete filologice și articole științifice: dr. A. Vulpe, dr. M. Onofraș, dr. hab. V. Bahnaru, dr. L. Botnari).

Subtema 2.

A fost în vizor studiul monografic *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive* (lucrare colectivă, 2023, realizare 75%). Obiectivul central al lucrării elaborate în cadrul proiectului prevede studiul enunțului ca unitate de bază a comunicării, urmărindu-se astfel elaborarea unei gramatici comunicative a enunțului din limba română. Paradigma comunicativă a enunțului înglobează o construcție de bază (structură elementară, enunț nucleu, varianta canonică, prototipică a enunțului) și mai multe construcții derivate, reorganizate. Din perspectivă pragmatică, sensul enunțului reprezintă rezultatul codificării informațiilor referitoare la evenimentul din realitate și a informațiilor care derivă din contextul funcționării sale. Prin codificarea acestor informații de natură diferită se constituie componentele semantico-pragmatice din structura laturii de conținut a enunțului. Stratificarea structurii pragmasemantice a enunțului este realizată în studiile de lingvistică pragmatică prin prisma relațiilor sale cu factorii extralingvistici care o generează (stabilirea nivelurilor de structurare pragmasemantică a enunțului). Structura *referențial-semantică* a enunțului codifică informația despre evenimentul desemnat de enunț. Elementele componente ale evenimentului din realitate desemnat de enunț sunt: a) acțiunea, starea, caracteristica, relația, b) participanții implicați de acestea și c) circumstanțele în care se desfășoară acțiunea ori există o caracteristică, o stare sau o relație.

Menționăm că această lucrare are o importanță deosebită atât în plan general teoretic (clarifică numeroase aspecte legate de funcționarea limbajului în actul de comunicare), cât și, mai ales, în ce

privește îmbunătățirea procesului de predare a limbii în școala de toate nivelurile. S-a colaborat în editarea volumului *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Resp. de ediție: Ecaterina Brăguță. Autori interviuri: Tatiana Sîmboteanu) (portrete filologice și articole științifice: dr. hab. E. Constantinovici).

Subtema 3.

Componenta Motivologie: Au fost redactate articolele de dicționar conform motivației extralingvistice: cele comune au fost repartizate după motivația extralingvistică: biblică, istorică, livrescă, mitologică, cu depistarea lor în literatura artistică, publicistică cu indicarea sursei și linkurilor – lucrarea lexicografică *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (dr. hab. A. Savin, 2023, realizare 75%).

Componenta Dialectologie: A fost elaborată versiunea finală a textelor dialectale (volumul I) convertite în format digital și transliterate în alfabet latin, în transcriere fonetică și în formă literarizată, însoțită de explicații ale unităților lexicale dialectale. Revizia finală a textelor dialectale transcrise fonetic s-a realizat prin confruntare cu varianta în grafie chirilică și cu înregistrările audio disponibile. Redarea textelor dialectale în formă literarizată a necesitat soluționarea unui șir de probleme legate de respectarea autenticității textelor, dat fiind că literarizarea nu este o simplă „traducere” în limba standard, ci presupune păstrarea trăsăturilor ce individualizează graiurile din localitățile anchetate. De aceea, s-au stabilit reguli exacte de transpunere a textelor în formă literarizată, la nivel fonetic, morfologic, morfofonetic, morfosintactic, lexical, și s-a recurs la glosarea elementelor specifice, astfel înlesnindu-se înțelegerea materialului. Versiunea literarizată a textelor dialectale publicate la Chișinău în anii '60-'80 ai secolului trecut face posibilă utilizarea acestora în scopuri științifice și nu numai de către un public larg, ea fiind accesibilă nu doar specialiștilor, ci și celor neinițiați în domeniul dialectologiei sau nefamiliarizați cu transcrierea fonetică. Transpunerea textelor dialectale în formă literarizată și glosarea unităților lexicale dialectale (dr. hab. V. Pavel; dr. L. Popovschi, 2023, realizare 75%). Totodată, s-a realizat scanarea, recunoașterea cărții „Texte dialectale” vol.1 partea 2 (90 pagini), Verificarea și corectarea materialului cărții „Texte dialectale” vol.1 partea 2, Chișinău: Știința, 1971.; recunoașterea cărții „Texte dialectale” volumul 2 partea 1, Chișinău: Știința, 1971 (200 de pagini); a fost pregătit dicționarul pentru softul de verificare, îmbunătățirea programului de transliterare din scrisul chirilic în cel latin pe baza cărții noi (L. Malahov).

Componenta Onomastică: *Ghidul toponimic informativ-documentar* a fost completat cu circa 250 de articole lexicografice, acestea privind oiconimele urbane și rurale din republică. A fost întocmit repertoriul onimic pentru ghidul toponimic informativ-documentar, literele F, G (segmentele planificate). Pentru oiconimele cercetate s-a stabilit vechimea lor documentară, originea și proveniența etimologică, componenta lexicală și structural-derivațională (dr. hab. A. Eremia, 2023, realizare 75%).

A fost redactată și pregătită pentru editare monografia *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (dr. V. Răileanu, 2022, realizare 100%).

Componenta Textologie: Materialul lingvistic a fost examinat din punctul de vedere al identificării particularităților sintactice. A fost redactat capitolul *Studiu lingvistic asupra*

manuscrisului Sandipa. Sintaxa (dr. G. Verebceanu, 2023, realizare 75%). Au fost determinate *Particularitățile lexico-gramaticale ale textului inmografic ortodox*.

S-a colaborat în editarea volumului *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Resp. de ediție: Ecaterina Brăguță. Autori interviuri: Eugenia Mincu, Liliana Popovschi) (portrete filologice și articole științifice: dr. hab. A. Savin, dr. hab. V. Pavel, dr. hab. A. Eremia, dr. G. Verebceanu).

Subtema 4.

Dicționarul poliglot de marketing (lucrare colectivă) a fost completat cu termeni echivalați în limbile engleză, franceză și rusă. S-au stabilit relațiile de sinonimie/antonimie/hiperonimie, făcându-se trimiterele corespunzătoare în text. Manuscrisul a fost revizuit, redactat și pregătit de tipar. *Dicționar poliglot de marketing* (autori: Inga Druță, Lidia Vieru, Mariana Vlas; 2022; realizare 100%) a apărut la editura *Cartier*. Continuă elaborarea *Dicționarului de branding* (autori: Inga Druță, Lidia Vieru, Mariana Vlas; 2023; realizare 75%). S-a colaborat în editarea volumului *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Resp. de ediție: Ecaterina Brăguță. Autori interviuri: Eugenia Mincu) (portrete filologice și articole științifice: dr. hab. I. Druță).

Subtema 5.

A fost pregătit pentru editare și editat *Dicționarul poliglot de aforisme și expresii latine* (lucrare colectivă; autori: dr. hab. E. Mincu, dr. D. Macovei, drd. N. Rotaru, msd. C. Negru; 2022; realizare 100%). Revalorificarea spiritualității antice, conservate în corpusul aforistic savant, este obiectivul prezentei lucrări lexicografice: actualizarea aforismelor și a expresiilor latine, echivalarea acestora în limbile română, engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană, rusă, bulgară (dată fiind poziția inter-/translingvistică a aforismelor și a expresiilor latine), propunerea unor abordări ale corpusului aforistic, din perspectivele ontologică, gnoseologică, deontologică (acestea fundamentează ideea valorilor universale), identificarea criteriilor de clasificare a corpusului aforistic etc. Prin tematica sa, *Dicționarul* este destinat Omului de toate vârstele (copii, maturi etc.), de toate profesiile, implicat în multiple activități, inclusiv în cele de a învăța și de a cunoaște etc. *Dicționarul* tratează aspecte aplicative ale corpusului aforistic savant și relevă modalitățile de funcționare *in vivo*. Totodată, este relevantă funcția terminologică a aforismelor și a expresiilor latine, dar și funcția comunicativă.

A continuat elaborarea lucrării *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă; autori: dr. hab. E. Mincu, drd. N. Rotaru, msd. C. Negru; 2023, realizare 75%); au fost definiți și explicați aproximativ 40 de termeni-metaforă. *Repertoriul teoretic* al lucrării reflectă noțiunile de nomeninție și de denomeninție în explicarea procesului de „creare” a metaforei. Sunt analizați termeni-metaforă în funcție de anumite criterii de clasificare. Este elucidată metafora ca unul dintre cele mai productive procedee de formare a termenilor. Au fost stabilite conceptele definitorii ale ELA; au fost definiți termeni (dr. hab. V. Pâslaru, 2023; realizare 75%).

Diseminarea rezultatelor obținute s-a realizat prin participări la manifestări științifice, publicații, dar și prin accesarea site-ului *LogosPlus*, secțiunile *Apariții editoriale*, *Articole recente*

etc. A fost dezvoltat site-ul *LogosPlus* (logosplus.ifr.md) (în colaborare cu drd. C. Ivanov). Site-ul are drept obiectiv promovarea limbii române. Conține 40 de tablete video, de etimologizare (14) și de cultivare a limbii române (26); de asemenea, 150 de tablete de cultivare a limbii (format Word), conținute în rubricile *Fonetică, ortografie și punctuație* – 8; *Lexic și Semantică* – 89; *Morfologie* – 37; *Sintaxă* – 16. Site-ul este dezvoltat continuu (dr. C. Ivanov, dr. hab. E. Mincu, msd. C. Negru). Sunt actualizate Secțiunile *Articole recente, Noutăți editoriale*, 7 emisiuni TV (în colaborare cu AXIAL TV – <https://logosplus.ifr.md/index.php/emisiunea-cultivarea-limbii-romane> (prezintă: drd. N. Rotaru); 2 emisiuni de promovare a culturii limbi române (Radio și TV: Eugenia MINCU).

Sunt active: a) secțiunea *Dicționare online*, unde poate fi accesat *Dicționarul de sinonime* (10.000 cuvinte-titluri), dar și *Dicționarul de uz general*, destinate publicului larg (dex.ifr.md). S-au încărcat integral/parțial pe platforma DEX: *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi* (2 428 de articole lexicografice; 100%); *Dicționar explicativ al limbii române actuale* (13 709 de articole lexicografice, 50%); *Dicționar de antonime* (100%).

Secțiunea *Biblioteca online* oferă posibilități de lecturare a lucrărilor de specialitate, semnate de către cercetătorii implicați în proiect; obiective: popularizarea, formarea și cultivarea cunoștințelor de specialitate. În timpul apropiat va fi posibilă accesarea serviciilor *Consultații lingvistice online: Întrebă și Răspundem!*; *Exerciții practice online: Chibzuiește și Rezolvă!* etc. S-a colaborat în editarea volumului *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: Nina Corcinschi, Eugenia Mincu. Autori: Eugenia Mincu, Liliana Botnaru, Olesia Gîrlea ș.a.) (autor: dr. hab. E. Mincu).

INDICI MĂSURABILI PER PROIECT: la tema proiectului, s-au publicat **59 de lucrări științifice: 2 studii monografice, 4 dicționare, 3 culegeri științifice, 7 articole** în reviste din străinătate recunoscute, **12 articole** în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B, **1 articol** în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B+, **3 articole** în alte reviste naționale, **2 articole** în culegere de lucrări științifice editate în străinătate, **2 articole** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare), **19 articole** în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova), **2 articole** în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională, **1 postfață, 1 recenzie.**

S-au susținut **43 de comunicări** în cadrul manifestărilor științifice: manifestări științifice internaționale (în străinătate) – **4**, manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) – **24**, manifestări științifice naționale – **10**, manifestări științifice cu participare internațională – **5**. Totodată, au fost înregistrate **13 articole** de popularizare a științei, **17 participări** la diverse formări și **17 participări** la emisiuni TV și Radio.

Rezultatele cercetării științifice au fost reflectate în cele trei ediții ale revistei *Philologia*.

În cadrul proiectului a fost realizată, conform propunerii de proiect, 1 conferință științifică.

Astfel, în octombrie 2022, a avut loc Conferința științifică internațională (prezență fizică + online) *Filologia Modernă: realizări și perspective în context european*, cu genericul: *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-a, 20-22 octombrie 2022; Organizatori: Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”,

București, Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București (este în curs de editare culegerea *Filologia modernă*, vol. XVI, coord. L. POPOVSCHI, Chișinău: Pro Libra, 2022).

Totodată, s-au desfășurat și alte evenimente științifice: evenimentul *Lansare de cărți* în cadrul Conferinței internaționale *Filologia modernă*: a) lansarea volumului *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru *et al.*; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu; Chișinău, Editura UNU, 2022, 460 p. ISBN 978-9975-3387-9-0; b) lansarea proiectului *La recherche sur l’imaginaire littéraire-artistique. Perspectives interdisciplinaires-SERIMAGE 2022*, financé par l’Agence Universitaire de la Francophonie; c) școala *Eugeniu Coșeriu – 20 de ani de la trecerea în nemurire*.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în 2022 în cadrul proiectului din Programul de Stat

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene, cu cifrul nr. 20.80009.1606.01

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale (2)

BOTNARI, Liliana. *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)*. Chișinău: Editura UNU, 2022. (în curs de editare)

RĂILEANU, Viorica. *Tipologia numelui de familie: semantică și structură*. Chișinău: Editura UNU, 2022. (în curs de editare)

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale (6)

BAHNARU, Vasile. *Pagini de lingvistică basarabeană*. București: Editura Academiei Române; Brăila: Editura Istros a Muzeului Brăilei, 2022, 548 p. ISBN 978-973-27-3608-1; ISBN 978-606-654-468-9. (Autor și editor)

MINCU, Eugenia, BOTNARI, Liliana, POPOVSCHI, Liliana, SÎMBOTEANU, Tatiana ș. a. *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”. Coord.: CORCINSCHI Nina, MINCU Eugenia. Resp. de ediție: BRĂGUȚĂ, Ecaterina. Chișinău: Editura Unu, Fox Trading SRL, 2022, 460 p. ISBN 978-9975-3387-9-0. (Autori de interviuri)

POPOVSCHI, Liliana. *Filologia modernă: realizări și perspective în context european. Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție) (Coordonator)

MINCU, Eugenia (coordonator). *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine*. Autori: Eugenia MINCU, Dorina MACOVEI, ROTARI Natalia, Cristina NEGRU. Chișinău, Editura Cartier, 2022, 304 p. (în curs de apariție)

VULPE, Ana (coordonator). *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)*. Autor: Gh. DRUȚĂ (varianta electronică).

VULPE, Ana (coordonator). *Dicționar explicativ al limbii române actuale*. Vol. I-IV. Autori: BAHNARU, Vasile, BOTNARU, Liliana, CĂRUNTU-CARAMAN, Livia, MOLEA, Viorica, ONOFRAȘ, Maria, PAHOMI, Tamara, SCLIFOS, Valeriu, VRABIE, Lidia, VULPE, Ana. 2022, 1964 p.

4. Articole în reviste științifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute (7)

BAHNARU, Vasile. Mihai Cimpoi – un cărturar de excepție în cultura română. În: *Viața Basarabiei*. Anul 20, nr. 1 (59), 2022, pp. 48-63. ISSN 2345-1629. Disponibil: <https://www.facebook.com/photo?fbid=2266820103481907&set=pcb.2266827810147803>

CONSTANTINOVICI, Elena. Fundamental Structures with Reflexive Pronoun in Dative in Romanian. În: *International journal of multidisciplinary and current educational research (IJMCER)*. Volume 4, Issue 2, 2022, pp. 321-326. ISSN: 2581-7027. Disponibil: https://www.ijmcer.com/wp-content/uploads/2022/04/IJMCER_EE0420321326.pdf

DRUȚĂ, Inga. Les marques autochtones de la République de Moldavie : typologie et sémantique. În: *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie (Categorie B)*. 2021, XIII, nr. 1-2, pp. 36-45. ISSN: 2065-7161. ISSN online: 2247-7330. Disponibil: https://revistascol.ro/images/site_ro/2021/Inga_DRU_compressed.pdf

EREMIA, Anatol. Orașele și satele Moldovei. Dicționar toponimic, geografic și istoric (2). În: *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie (SCOL)*. Craiova, 2021, nr. 1-2, pp. 46-92. ISSN 2065-7161 (articol neraportat în 2021).

EREMIA, Anatol. Relevanța istorică a numelor de locuri și localități. În: *Scriptor*. Iași: Editura „Junimea”, 2022, nr. 3-4, pp. 50-54. ISSN 2393-0888. <http://asociatia-alpha.ro/jrls/28-2022-Jrls-d.pdf>

MINCU, Eugenia, MACOVEI, Dorina, ROTARI, Natalia, NEGRU, Cristina. Latin aphorisms and phrases: values and principles. În: *Journal of Romanian Literary Studies*. Târgu Mureș: Arhipelag XXI Press, România, 2022, pp. 607-615, ISSN: 2248-3004. Disponibil: <http://asociatia-alpha.ro/jrls/28-2022-Jrls-d.pdf>

MINCU, Eugenia. Lecția de limbă nematernă. Comunicarea în limba română fără bariere și atitudini preconcepute. În: *ACROSS*. Vol. 4 (2). *Contemporary Challenges in Teaching Romanian as a Second Language This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0. International License*, 2021, Galați, pp. 71-76. (neraportat 2021; publicat – 2022). ISSN 2602-1463. Disponibil: www.across-jurnal.com-article

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei (13)

BAHNARU, Vasile. Etimologia derivatelor neologice. În: *Philologia (Categorie B)*. 2022, LXV, nr. 3. ISSN 1857-4300. (în curs de editare)

BĂRBUȚĂ, Ion. Organizarea informațională a enunțului în limba română. În: *Philologia (Categorie B)*. 2022, LXV, nr. 3. ISSN 1857-4300. (în curs de editare)

- BĂRBUȚĂ, Ion. Variantele discursive ale enunțului constituite ca efect al actualizării lui contextuale: schiță de tipologie. În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, LXIV, nr. 2 (317), pp. 7-21. ISSN 1857-4300. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Ion%20Barbu%C8%9B%C4%83%20-%200007-021.pdf
- CARUNTU-CARAMAN, Livia. Productivitatea lexemelor de origine engleză. În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, LXIV, nr. 2 (317), pp. 32-41. ISSN 1857-4300. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/32-41_8.pdf
- CONSTANTINOVICI, Elena. Distincția tranzitiv/intranzitiv în cadrul structurilor actanțiale ale verbelor monosemantice. În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, LXIV, nr. 1, pp. 70-76. ISSN 1857-4300. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/70-76_23.pdf
- DRUȚĂ, Inga. Universul onomastic din proza fantastică a lui Mihail Bulgakov: dimensiunea traducerii. În: *Philologia* (Categoriea B). Nr. 3 (318), 2022. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-37-17.
- MINCU, Eugenia, MACOVEI, Dorina, ROTARI, Natalia, NEGRU, Cristina. Perspective de abordare a aforismelor și a expresiilor latine. În: *Studia Universitatis Moldaviae* (Seria Științe Umanistice) (Categoriea B). Nr. 4 (154), 2022, pp. 46-51. ISSN 1811-2668, ISSN 2345-1009. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/8.%20p.%2046-51.pdf.
- MINCU, Eugenia, MACOVEI, Dorina, ROTARI, Natalia, NEGRU, Cristina. Aforismele și expresiile latine: clasificări și interpretări. În: *Philologia* (Categoriea B). Nr. 2 (317), mai-august, 2022, pp. 42-53. ISSN 1857-4300 E-ISSN 2587-3717. Disponibil: https://ifr.md/reviste/Philologia_nr2_2022.pdf.
- ONOFRAȘ, Maria, VULPE, Ana. Lidia Vrabie – 70 de ani. În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, LXIV, nr. 1, pp. 137-138. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-3717. Disponibil: https://philologia.ifr.md/archive/1_2022/14_Lidia_Onofras_Vulpe.pdf
- POPOVSCHI, Liliana, MALAHOV, Ludmila, COLESNICOVA, Vlada. Prelucrarea digitală a textelor dialectale publicate la Chișinău în anii 1969-1987. În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”* (Categoriea B). 2021, nr. 4 (63), pp. 48-53. ISSN: 1857-0461, ISSNe 2587-3687. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/48-53_43.pdf (neraportat în 2021)
- SAVIN-ZGARDAN, Angela. Păstrarea sensurilor lexicale la componentele unităților polilexicale stabile. În: *Intertext* (Categoriea B+). 2021, nr. 1/2 (57/58), anul 15, pp. 85-89. ISSN 1857-3711/e-ISSN 2345-1750. Disponibil: http://old.ulim.md/assets/images/INTERTEXT_nr_1_2_2021_DOI.pdf
- VEREBCEANU, Galaction. Studiu lingvistic asupra manuscrisului *Sandipa*. Morfologia (3.4.). Părțile de vorbire neflexibile. În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, LXIV, nr. 1, pp. 82-94. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-3717. Disponibil: https://philologia.ifr.md/archive/1_2022/9_Studiu_Verebceanu.pdf
- VEREBCEANU, Galaction. Studiu lingvistic asupra manuscrisului *Sandipa*. Sintaxa (4.). Sintaxa propoziției (1.). În: *Philologia* (Categoriea B). 2022, nr. 2 (317), pp. 22-31. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-37-17. Disponibil: https://philologia.ifr.md/archive/2_2022/2_Stidiu_Verebceanu.pdf

4.4. în alte reviste naționale (3)

ONOFRAȘ, Maria, VULPE, Ana. Achiziții lexicale „ultrarecente” pentru vocabularul limbii române. În: *Limbă, literatură și folclor*. 2022, nr. 1-2, pp. 5-12. ISSN: 2587-3881. E-ISSN 2587-4039. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/5-12_30.pdf

ONOFRAȘ, Maria. Lingvistica în Republica Moldova. Indice bibliografic (2012 – 2016) (II). În: *Limbă, literatură și folclor*. 2022, nr. 1, pp. 13-32. ISSN: 2587-3881. E-ISSN 2587-4039. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/13-32_0.pdf

VEREBCEANU, Galaction. Sinonimia lexicală în textul manuscrisului *Sandipa*. În: *Limbă, Literatură, Folclor*, 2022, nr. 1, pp. 33-42. ISSN 2587-3881. E-ISSN 2587-4039. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/33-42_11.pdf

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare (2)

BAHNARU, Vasile. Despre acad. Mihai Cimpoi, în termeni pozitivi. În: *Mihai Cimpoi la 80 de ani*. Dumbrăveni – Suceava, 2022. (în curs de editare)

PAVEL, Vasile. Cercetarea sistemică a lexicului dialectal. În: *Ex Oriente Lux. In honorem Nicolae Saramandu*. Editori: NEVACI, M.; FLOAREA, I.; FARCAȘ, I.-M. Alessandria: Edizioni dell'Orso, 2021, pp. 839-840. ISBN 978-88-3613-181-5. (neraportat în 2021)

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) (2)

BOTNARI, Liliana. The linguistic relevance of "Gramatica ruscă și rumâniască închipuită" by Ștefan Margela in the framework of the tsarist language policy. În: *Culture in Globalization: Identities and Nations Connected*. Section: Language and Discourse. Edited by The Alpha Institute for Multicultural Studies. Tîrgu-Mureș: „Arhipelag XXI” Press”, 2022, pp. 172-177. ISBN: 978-606-93691-3-5. Disponibil: <http://asociatia-alpha.ro/gidni/09-2022/GIDNI-09-Lang-b.pdf>

MINCU, Eugenia. Dubletul greco-latin *ophthalmos / oculus* ‘ochi’: valori existențiale și terminologie medicală. În: *Identitate și ideologie. Limba și literatura română în paradigma culturală contemporană*. Ofelia Ichim (coordonator), Alina-Mihaela Bursuc, Marius-Radu Clim, Ofelia Ichim, Veronica Olariu, Ana-Maria Prisacaru, Ioana Repciuc (editori), Iași: Editura „Institutul European”, 2022, pp. 193-202. ISBN 978-606-24-0345-4. Disponibil: <https://www.philippide.ro/pages/identitate%20si%20ideologie%202020.html>

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) (19)

BĂRBUȚĂ, Ion. Semantica verbului și structurile actanțiale în limba română. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVȘCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

BOTNARI, Liliana. Variația lexicală din perspectiva dimensiunilor diacronică și diatopică în limbajul presei periodice din RSS Moldovenească. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

BRĂGUȚĂ, Ecaterina. Particularități lexico-gramaticale ale textului imnografic ortodox. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

CĂRUNTU-CARAMAN, Livia. Extinderea sensului termenilor de origine engleză în diferite domenii. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

COSMESCU, Alexandru. Orientarea argumentativă în conversație. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

DRUȚĂ, Inga, VIERU, Lidia, VLAS, Mariana. Relații semantice în terminologia de marketing. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

DRUȚĂ, Inga. Dificultăți de traducere în limba română a romanului *Laur* de Evgheni Vodolazkin. În: *Materiale ale Colocviului Internațional „Traducerea – act creativ: între știință și artă” în onoare a Ludmila ZBANȚ*, USM, 14 aprilie 2022. Chișinău: CEP USM, 2022, p. 238-245. ISBN 978-9975-159-38-8 (PDF). Volumul este plasat în Repozitoriul Instituțional al Universității de Stat din Moldova. Repozitoriul Instituțional este constituit în baza software-ului open source DSpace, protocolului OAI-PMH (Open Initiative Protocol for Metadata Harvesting). Fiecare articol este înregistrat în baza de date DOI: zenodo. Disponibil: <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/6472>

MINCU, Eugenia. Terminologul Dimitrie Cantemir despre medicină și despre om (tridimensionalitatea corp, suflet, spirit). În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

MINCU, Eugenia. The Valorisation of Philological Resources in the Online Environment. [Resursă electronică]. În: *The International Conference on Linguistic Resources and Tools for Natural Language Processing – ConsILR-2022*, from the 10th to the 12th of November 2022. Chișinău, Republic of Moldova and online. Disponibil: <https://easychair.org/conferences/overview?a=29568688>

ONOFRAȘ, Maria, VULPE, Ana. Contribuția cercetătorilor de la Sectorul de lexicologie și

lexicografie la dezvoltarea științei în domeniu. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

PAVEL, Vasile, POPOVSCHI, Liliana. Aspecte ale literarizării textelor dialectale moldovenești. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

PÂSLARU, Vlad. Logica științei și competența școlară. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

RĂILEANU, Viorica. *Dinamica cercetărilor antroponimice instituționale*. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

RĂILEANU, Viorica. *Porecle atribuite unor comunități etnice repercutate în nume de familie*. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

ROTARI, Natalia. Metafora – monadă în terminologie. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

SAVIN-ZGARDAN, Angela. Unități polilexicale stabile cu motivație extralingvistică de origine mitologică. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

SERDEȘNIUC, Cristian. Copilăria și principiile ei „întemeietoare” de poezie la Grigore Vieru. În: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor didactice. Didactica științelor filologice*. Vol. 3, 26-27 februarie 2022. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2022, pp. 117-123. ISBN 978-9975-76-382-0. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/117-123_21.pdf

SÎMBOTEANU, Tatiana. Structură și sens în cazul enunțurilor utilizate ca acte de vorbire indirecte. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

VEREBCEANU, Galaction. *Derivarea sufixală în manuscrisul romanului popular „Sandipa”*. În: *FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A, 20-22 octombrie 2022. Coord.: POPOVSCHI, Liliana. Vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022. (în curs de apariție)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională (2)

BOTNARI, Liliana. Abordarea limbajelor specializate prin prisma variației diastratice a limbii. În: *Culegerea conferinței naționale cu participare internațională „Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii”* (ediția a V-a), 13-14 mai 2022. Chișinău: CEP USM, 2022, pp. 33-42. ISBN 978-9975-159-83-8.

MINCU, Eugenia. Limbajul medical: didactica deontologică. În: *Culegerea conferinței naționale cu participare internațională „Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii”* (ediția a V-a), 13-14 mai 2022. Chișinău: CEP USM, 2022, pp. 179-186. ISBN 978-9975-159-83-8.

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare (4)

BAHNARU, Vasile, BOTNARU, Liliana, CĂRUNTU-CARAMAN, Livia, MOLEA, Viorica, ONOFRAȘ, Maria, PAHOMI, Tamara, SCLIFOS, Valeriu, VRABIE, Lidia, VULPE, Ana. *Dicționar explicativ al limbii române actuale*. Vol. I-IV. Coordonatoare: Ana VULPE. 2022, 1964 p. (în curs de apariție)

DRUȚĂ, Inga, VIERU, Lidia, VLAS, Mariana. *Dicționar poliglot de marketing*. Chișinău: Cartier, 2022. (în curs de apariție)

MINCU, Eugenia, Dorina, MACOVEI, ROTARI, Natalia, Cristina, NEGRU. *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine*. Chișinău, Edituara Cartier, 2022, 304 p. (în curs de publicare).

VULPE, Ana (coordonator). *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)*. Autor: Gh. DRUȚĂ (varianta electronică). (în curs de apariție)

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice) (2)

DRUȚĂ, Inga. Postfață la *Dicționarul poliglot de aforisme latine*. Autori: MINCU, Eugenia, Dorina, MACOVEI, ROTARI, Natalia, Cristina, NEGRU. Chișinău: Cartier, 2022, pp. 303-304. (în curs de apariție)

MINCU, Eugenia. Recenzie la *Dicționarul explicativ al limbii române actuale*. Vol. I-IV. Autori: BAHNARU, Vasile, BOTNARU, Liliana, CĂRUNTU-CARAMAN, Livia, MOLEA, Viorica, ONOFRAȘ, Maria, PAHOMI, Tamara, SCLIFOS, Valeriu, VRABIE, Lidia, VULPE, Ana. (în curs de apariție)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

1. Rezultatele cercetării obținute în cadrul proiectului au un impact vizibil, raportate prin:

- **Publicații: 59 de lucrări științifice** (inclusiv, **2 studii monografice** (*Variabilitatea limbii române în spațiul basarabeian (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)* (autor: dr. L. Botnari); *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (autor: dr. V. Răileanu); **4 dicționare** (*Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* în 4 volume (coordonatoare: dr. Ana Vulpe; lucrare colectivă); *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine* (lucrare colectivă); *Dicționar poliglot de marketing* (lucrare colectivă); *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)* (autor: Gh. Druță, varianta electronică; responsabil ediție: Ana Vulpe); **1 culegere** de studii *Pagini de lingvistică basarabeiană* (autor: dr. hab. V. Bahnaru); **1 lucrare științifico-bibliografică** (Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”. *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru et al.; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu). Totodată, au fost publicate **12 articole de popularizare a științei**.

- ***Variabilitatea limbii române în spațiul basarabeian (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)*** (autor: dr. L. Botnari)

Lucrarea pune în discuție situația limbii române de pe teritoriul Republicii Moldova, din perspectiva teoriei variabilității, autoarea referindu-se nu doar la statul Republica Moldova, care și-a declarat independența la 27 august 1991, după destrămarea Uniunii Sovietice, ci la întregul teritoriu basarabeian dintre Prut și Nistru, incluzând și malul estic al fluviului Nistru, insistând mai cu seamă asupra perioadei sovietice, urmărind evoluția limbii române, „transpunerea” forțată și artificială a acesteia în „limbă moldovenească”. Materialul factual îl constituie unele gramatici basarabene,

inclusiv cele transnistrene, publicate de-a lungul anilor, până la 1989, precum și presa din perioada sovietică, evidențiind condițiile socioculturale în care funcționa limba noastră, dar și cauzele substituirii glotonimului „limbă română” prin sintagma glotică „limbă moldovenească”.

- ***Tipologia numelui de familie: semantică și structură*** (autor: dr. V. Răileanu)

Monografia *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* prezintă, într-un format complex, numele de familie: etimologia, formarea, frecvența actuală, variantele care au existat la diferite etape de dezvoltare a limbii române, evidențiindu-se forma actuală și frecvența ei azi.

Analiza pornește de la actualitate, aprofundându-se treptat în istorie, fapt ce scoate la iveală evoluția formării sistemului actual de denotație.

Ca exemple, sunt folosite numele de familie formate pe baza lexicului și a mijloacelor derivate ale limbii române și care, în prezent, alcătuiesc sistemul antroponimic al Republicii Moldova.

Studiul se adresează specialiștilor din domeniu, dar poate fi consultat, în egală măsură, și de alte categorii de persoane preocupate de descifrarea tainelor ascunse în numele de familie.

- ***Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)*** în 4 volume (coordonatoare: dr. Ana Vulpe; autori: dr. hab. Vasile Bahnaru, dr. Liliana Botnaru, dr. Livia Căruntu-Caraman, dr. hab. Viorica Molea, dr. Maria Onofraș, Tamara Pahomi, Valeriu Scifos, Lidia Vrabie, dr. Ana Vulpe)

În anul 2021, a fost elaborată variantă electronică a acestui dicționar. În 2022, este editat acest dicționar în 4 volume, corpus fizic. În comparație cu dicționarele anterioare de acest tip, cuprinde o serie de completări, rectificări referitoare la lista de cuvinte (sub aspectul neologizării vocabularului), precizări de ordin semantic (de echivalență și de opoziție), la nivel de definiții și multe altele. *Dicționarul* poate fi considerat unul de tip bibliotecă, întrucât cuprinde informație variată. Pe lângă partea de bază – cea explicativă, articolul lexicografic mai cuprinde recomandări de pronunție, de silabație, de ortografie, de corectitudine, dificultăți morfologice, variante, etimologie, mărci stilistice, domeniale etc. La sfârșitul articolului lexicografic se indică paronimul cuvântului, în cazul în care se atestă. Plasarea ulterioară a dicționarului în cyberspațiu va contribui la extinderea volumului de informație lingvistică disponibilă pe Internet în limba română, favorizând, astfel, alinierea limbii române la standardele de circulație internațională. Destinatarul de bază este publicul obișnuit (neavizat), adică orice cunoscător sau persoană interesată de vocabularul limbii române.

- ***Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine*** (autori: dr. hab. E. Mincu, dr. D. Macovei, drd. N. Rotari, msd. Cr. Negru)

Dicționarul e menit să popularizeze aforismele latine (echivalate în limbile română, engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană, rusă, bulgară), considerate „formule de învățătură și de meditație”, frecvent utilizate în științele socio-umanistice, dar și în limbajul uzual. Cuvântul-înainte (tradus în patru limbi moderne) inițiază cititorii în principalele perspective de abordare a corpusului aforistic savant. *Dicționarul* este destinat tuturor cititorilor (mediu didactic – profesori, studenți, elevi, traductologi, specialiști în diverse domenii de activitate etc.), interesați de valorile existențiale universale, într-o sinteză a spiritualității latine.

- ***Dicționar poliglot de marketing*** (dr. hab. Inga Druță, L. Vieru, M. Vlas)

În condițiile actuale, în care se constată creșterea interesului pentru studiul unor limbi ce fac parte din familii diferite, se impune necesitatea unui *Dicționar poliglot de marketing*. Adunând un material bogat, lucrarea cuprinde un inventar de circa 3000 de concepte definite în limba română, echivalate în limbile engleză, franceză și rusă. Dicționarul este o lucrare utilă atât pentru studenți, specialiști, profesori, cât și pentru traducătorii de texte specializate. Remarcându-se prin accesibilitate și ținută științifică impresionantă, lucrarea se impune nu numai ca o contribuție valoroasă la cercetarea termenilor din domeniul marketingului, ci și ca o sursă pentru lucrări similare, constituind o treaptă pentru alte cercetări în domeniu.

- ***Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)*** (autor: Gh. Druță, varianta electronică; responsabil ediție: Ana Vulpe)

Dicționarul de față își propune drept scop să satisfacă necesitățile, mai întâi de toate, ale elevilor, studenților cadrelor didactice etc., constituind un sprijin important în procesul de utilizare corectă a antonimelor și contribuind, totodată, la lărgirea orizontului de cunoaștere a tezaurului lexical-românesc. Blocul antonimic reprezintă nu altceva decât un cuplu antonimic ale cărui componente se antonimizează în diferite sensuri, deci aceleași cuvinte pot varia ca antonime în diversele lor sensuri. În asemenea cazuri este vorba nu de antonime diferite, ci de variante antonimice. Unitățile antonimice sunt prezentate în conformitate cu două principii: alfabetic și derivațional. Fiecare unitate antonimică începe cu acel cuvânt care, conform principiului alfabetic, ocupă locul anterior în raport cu celelalte cuvinte pe care le angajează ca antonime. Excepție fac doar cuvintele prefixate, când intervine principiul derivațional.

- Culegerea de studii ***Pagini de lingvistică basarabeană*** (autor: dr. hab. V. Bahnaru)

Culegerea reflectă rezultate ale cercetării, care se înscriu direct în preocupările teoretice și practice ale lexicografiei moderne și care, prin această investigație, capătă un suport bine înțeles, așa încât elaborarea dicționarelor nu va mai fi considerată o activitate de rutină, ci una științifică, de natură aplicată, bazată pe o teorie lexicografică logică, precum și pe teoria modernă a studiului limbii. Lucrarea este concentrată nu doar asupra aspectelor sincronice ale problemelor legate de studierea în sistem și structurală a semanticii lexicale, ci și/măi ales, asupra problemelor ce țin de dezvoltarea, de funcționarea dinamică, la nivelul semantic, al unităților de limbă și a categoriilor semasiologice, care, într-o anumită măsură, rămân în umbră.

- Lucrarea științifico-bibliografică ***Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare*** (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru *et al.*; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu)

Lucrarea cuprinde 20 de portrete filologice, 20 de personalități notorii ale institutului. Fiecare portret este însoțit de un studiu filologic reprezentativ pentru fiecare filolog. Anul acesta, 2022, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” a împlinit 65 de ani de la fondare. E o perioadă de timp suficientă ca să se constituie o tradiție de cercetare, o memorie instituțională, o mică lume coagulată în jurul unor valori și principii comune. Deși a trecut prin multiple reorganizări – inițial a coabitat cu Institutul de Istorie, apoi, în 2006, Institutul de Lingvistică a fuzionat cu cel de

Literatură – interesul primar al instituției a rămas același – grija pentru cercetările fundamentale în domeniul limbii și al literaturii române. Încercând un bilanț al acestor ani, vom observa că grupurile de cercetători nu în virtutea unor circumstanțe istorice favorabile s-au menținut de-a lungul timpului. Ori de câte ori limba română și valorile culturii române au fost puse „sub cuțit” de factorul politic și ideologic, au scris declarații, au ieșit la tribune și și-au manifestat opinia cu fermitate și curaj. Acești oameni s-au manifestat nu doar ca cercetători științifici, ci și ca lideri de opinie, mentori publici, au făcut instruire nu doar la catedră, cu studenți și doctoranzi, ci și în stradă, prin sate, cu oamenii de rând. În perioade de restriște națională, de căutări identitare, vocea lor a contat. Articolele științifice sau de popularizare, cărțile lor au avut impact național.

2. Realizare a 750 de avize de etimologizare a numelor și a prenumelor. Avizele explică și arată varianta corectă a numelor și prenumelor.

3. Site-ul LogosPlus

Științele filologice implică studii lingvistico-terminologice și literare. Proiectul național *Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene*, Program de Stat (2020-2023), implementat în parteneriat cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici” reprezintă o oportunitate de valorificare a resurselor filologice în mediul *on-line*. În colaborare cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici” a fost creat *LogosPlus* (*logosplus.ifr.md*), portal de resurse filologice, care tinde a fi un promotor al valorilor naționale (limbă și cultură) și este destinat publicului larg. Elaborarea și dezvoltarea acestui *site* a fost o condiție *a priori* în procesul de implementare a proiectului supra, deoarece noile tehnologii devin indispensabile în cultivarea competențelor lingvistice și literare. Site-ul este însoțit de moto-ul *Mai mult decât cuvântul* și este menit a fi un promotor al valorilor naționale (limbă și cultură); a reflecta rezultatele obținute; a promova imaginea Institutului; a elucida activitatea științifică în cadrul proiectelor etc. și este destinat publicului larg.

Norma și esteticul limbii române sunt promovate prin tabletele de etimologizare și de cultivare a limbii (tablete de cultivare a limbii române (160 de tablete Word, distribuite în secțiunile: *Fonetică, ortografie, punctuație, Morfologie, Lexic și semantică, Sintaxă*), 40 de tablete video de etimologizare (14) și de cultivare a limbii (26). Sunt prezente 22 de *Portrete filologice*, video, care vin să promoveze imaginea institutului:

https://www.youtube.com/watch?v=XQgdK_TQDAc;

<https://www.youtube.com/watch?v=LTSwVowhdc>;

https://www.youtube.com/watch?v=HHigNHKIU_Q;

<https://www.youtube.com/watch?v=3PKMdGM1ejs>;

<https://www.youtube.com/watch?v=q428B3s9jjM>;

https://www.youtube.com/watch?v=omlCX4rLJ_Y;

<https://www.youtube.com/watch?v=so9o82uy9PQ>;

<https://www.youtube.com/watch?v=7oGtP4sspt0>;

<https://www.youtube.com/watch?v=dPZnK2nZ1Dc>

<https://www.youtube.com/watch?v=tfK5qFL3E2o>;

<https://www.youtube.com/watch?v=TYG9VPkbfxs>

<https://www.youtube.com/watch?v=M9iJd8YtLnw>;
<https://www.youtube.com/watch?v=k4Q-gW2YKfK>
<https://www.youtube.com/watch?v=StQnQjMMJV4>;
<https://www.youtube.com/watch?v=DoNLU47x4Zk>
<https://www.youtube.com/watch?v=B8l4lPi3fnA>;
<https://www.youtube.com/watch?v=CQxHAnMXbyI>
<https://www.youtube.com/watch?v=Dm3WfYg1eyw>;
<https://www.youtube.com/watch?v=D4lCz0b5zCo>
<https://www.youtube.com/watch?v=V6p9zOkM3J0>); de asemenea filmele documentare: *Institutul de Filologie Română la 65 de ani de la fondare* (<https://youtu.be/E1WCWE3CudY>) și *In memoriam. Personalități notorii ale Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*.

Secțiunea *Dicționare online* cuprinde platforma de administrare a dicționarilor electronice elaborate (*dex.ifr.md*): *Dicționarul de sinonime al limbii române* (peste 10 000 de cuvinte-titlu) și *Dicționarul uzual al limbii române* (peste 30 000 de cuvinte-titlu) (*dex.ifr.md*). S-au încărcat *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi* pe platforma *DEX online* (2 428 de articole lexicografice) și *Dicționarul explicativ al limbii române actuale* (13 709 de articole lexicografice). S-a dezvoltat modulul de încărcare a unei litere pe platforma <https://dex.ifr.md/litera>. S-a dezvoltat o metodă colaborativă de lucru privind încărcarea literelor pe platforma *DEX*. Această metodă constă în utilizarea serviciului Google Drive integrată în modulul „Încarcă o literă” din platforma *DEX* (Tudor Bumbu). Secțiunea *Biblioteca online* conține lucrări științifico-didactice, disponibile publicului larg. *Biblioteca online* este preconizată a include lucrările Institutului în format electronic, ce vor putea fi consultate de publicul larg. În timpul apropiat vor fi disponibile serviciile: *Consultații Lingvistice online: Întrebă și Răspundem!*, prin care vor putea fi adresate diverse întrebări cercetătorilor implicați în proiect, în vederea obținerii unor răspunsuri concrete; *Exerciții practice online: Chibzuiește și Rezolvă!* va oferi o gamă largă de exerciții practice, destinate publicului larg (elevi, studenți, profesori ș. a.), prin care acesta își va verifica, consolida cunoștințele (de limbă) teoretice acumulate. Secțiunile *Articole recente* și *Apariții editoriale* au drept obiectiv diseminarea rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectelor, dar și popularizarea lor; aceste rezultate sunt în acces deschis.

4. Digitalizare și transliterare

La nivel de subtema 1. A fost finalizată procedura de digitalizare a *Dicționarului explicativ uzual al limbii române* (700 p.) și a *Dicționarului de cuvinte și sensuri noi* și au fost plasate pe site-ul *LogosPlus* (30 000 de cuvinte-titlu).

La nivel de a doua subtema 3. A fost elaborat și a fost testat programul de transliterare în alfabet latin a textelor dialectale, publicate cu caractere chirilice, dialectologii contribuind prin: a) precizarea și ilustrarea cu exemple a regulilor de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine; b) elaborarea mostrelor de texte dialectale transliterate în alfabet latin; c) verificarea și pregătirea de texte dialectale pentru transliterarea automată de probă; d) verificarea și corectarea textelor dialectale după transliterarea automată de probă; e) revizuirea regulilor de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine, după testarea programului de transliterare automată. A fost elaborată versiunea digitală preliminară a textelor dialectale cu caractere latine (volumul I); a fost

efectuată revizia primară a *Textelor dialectale*, transliterate în alfabet latin (Volumul I). Au fost stabilite regulile de transcriere literarizată a textelor dialectale și a fost realizată literarizarea a textelor dialectale (variantea manuscrisă). Așadar, lucrările de digitalizare (*Texte dialectale. Volumul I*) au presupus următoarele acțiuni: a) scanare; b) pregătirea pentru convertire în format electronic/preprocesare cu ajutorul aplicației *ScanTailor* (=„curățare” de tot ce poate împiedica convertirea în format electronic: sublinieri, legături între cuvinte etc.); c) convertirea în format electronic/recunoaștere optică a caracterelor/ OCR – cu un program special (elaborat de cercetătorii științifici de la Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”); d) verificarea și corectarea textului după convertire în format electronic (introducerea/corectarea semnelor nerecunoscute de calculator); e) elaborarea și testarea programului de transliterare în alfabet latin a textelor dialectale, publicate cu caractere chirilice; f) pregătirea textelor pentru transliterarea automată (punerea accentelor pe toate cuvintele accentuate (accentele fie nu au fost recunoscute la etapa de convertire, fie au apărut în altă formă decât cea necesară: *ле'мнили* în loc de *лѐмнили*) și corectarea greșelilor din original); f) transliterarea automată a textelor cu ajutorul programului special creat (elaborat de cercetătorii științifici de la Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”); i) verificarea și corectarea după transliterarea automată (corectarea greșelilor, restabilirea sublinierilor și a legăturilor dintre cuvinte). Produsul preconizat finalizat este editarea *Textelor dialectale* (volumul 1) și publicarea în secțiunea *Biblioteca on-line*, site-ul *LogosPlus*.

5. Colaborările cu Axial TV au drept obiectiv promovarea corectitudinii limbii române în Republica Moldova și alte colaborări TV și Radio

Au fost realizate 7 emisiuni de cultivare a limbii (sonorizare: drd Natalia Rotari, autori de tablete: dr. hab. I. Druță, dr. hab. A. Savin, dr. hab. V. Molea, dr. hab. E. Mincu, dr. M. Onofraș, dr. A. Vulpe)

De asemenea, au fost realizate emisiuni de promovare a limbii române și a valorilor general-umane: Mincu Eugenia. AXIAL TV Emisiunea *Discuții la 4 ace* (Viorica Costin-Eugenia Mincu). *Cultivarea limbii române*, pe marginea culegerii de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii române *Ființa cuvântului*, 1 august 2022 <https://www.youtube.com/watch?v=rSsXepHQsEI>; Mincu Eugenia. Radio MOLDOVA Emisiunea *Spațiul public* (Tatiana Fișer – Eugenia Mincu) 31 august 2022 <https://www.facebook.com/185736972172156/videos/1411111516053812>; Mincu Eugenia. Radio MOLDOVA Emisiunea *Album de familie*, 16 iulie 2022 (<https://trm.md/.../alb.../album-de-familie-din-16-iulie-2022>); BAHNARU, Vasile. *Moldova 1*, 28 aprilie 2022. Emisiune consacrată lui A. Strâmbeanu; EREMIA, Anatol. *Ortografierea numelor geografice*. Radio Chișinău, 2 august 2022.

6. Rezultatele științifice ale cercetătorilor, obținute în cadrul proiectului

Revista *Philologia* (2022) a reflectat rezultatele științifice obținute în cele 3 ediții (nr. 1, nr. 2, nr. 3). De asemenea, a fost editat volumul materialelor Conferinței științifice internaționale *Filologia Modernă: realizări și perspective în context European*, cu genericul: *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-a, 20-22 octombrie 2022; Organizatori: Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România,

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București; coord. L. POPOVSCHI, vol. XVI. Chișinău: Pro Libra, 2022.

Rezultatele remarcabile obținute de cercetătorii Institutului sunt apreciate de întreaga comunitate științifică și nu numai; astfel, doctorul habilitat Anatol EREMIA a fost decorat cu Medalia Academiei de Științe a Moldovei „Nicolae Milescu Spătarul”, 23 ianuarie 2022, fiindu-i dedicat și un articol de apreciere: ANATOL EREMIA – STRĂJER AL TOPONIMIEI, elaborat de către Aurelia Hanganu și publicat în *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”* (Categorie B, 2022, nr. 2, pp. 117-123. ISSN: 1857-0461, ISSN-e 2587-3687).

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

În activitatea de implementare a proiectului, cercetătorii beneficiază de 10 calculatoare (nivel sporit de uzare, anii 2003-2004), 6 imprimante (nivel mediu de uzare), 1 scanner (nou, achiziționat din surse financiare ale proiectelor neinstituționale, fiind utilizat în procesul de digitalizare a dicționarelor).

În cadrul proiectului, a fost creat site-ul *LogosPlus*, care oglindește rezultatele științifice obținute de către cercetătorii Institutului.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

În cadrul implementării proiectului, sunt omniprezente colaborările naționale cu diverse instituții:

- Universitatea de Stat a Moldovei: cercetătorii Institutului sunt membri ai Seminarului de profil (dr. hab. E. Mincu, dr. A. Vulpe); membri ai comisiei de îndrumare (dr. hab. E. Mincu, dr. hab. Angela Savin-Zgardan); membri ai Școlii doctorale USM (dr. hab. I. Druță, dr. hab. A. Savin, dr. hab. E. Mincu, dr. hab. V. Bahnaru etc.); conducători de doctorat (Școala doctorală USM); parteneri în desfășurarea Conferințelor etc.
- Universitatea Liberă Independentă din Moldova: cercetătorii Institutului sunt membri ai Seminarului de profil (dr. hab. E. Mincu, dr. A. Vulpe); membri ai comisiei de susținere (dr. hab. E. Mincu, dr. hab. Angela Savin-Zgardan).
- ANACEC: participări la formări (dr. hab. E. Mincu, dr. V. Răileanu, dr. L. Botnari, drd. N. Rotaru); membru ANACEC (dr. hab. A. Savin).
- Axial TV: în baza *Acordului de colaborare*, au fost realizate 20 de emisiuni *Cultivarea limbii române* (linkurile sunt atașate în Raport).
- Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți: parteneriat în organizarea și desfășurarea conferințelor.
- Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”, director dr. Inga Țițchiev (colaborare per proiect): în baza *Acordului de colaborare* sunt realizate activități de digitalizare și transliterare (Subtema 3), dezvoltarea platformei *dex.ifr.md* (Subtema 1).
- USMF „Nicolae Testemițanu”: workshopul *Cunoaștem și explorăm medicina în limba română*; formator: dr. hab. Eugenia Mincu – *Medicina care ne iubește*, 22 octombrie 2022.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

În cadrul implementării proiectului, colaborările internaționale au vizat:

- Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România: parteneriat în organizarea și desfășurarea conferințelor;
- Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România: parteneriat în organizarea și desfășurarea conferințelor;
- Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina: parteneriat în organizarea și desfășurarea conferințelor;
- Agenția Universitară Francofonă: formări, cursuri etc.;
- Colaborări la nivel de Diasporă: ciclul de prezentări ale lectoratelor de limba română din Universitățile din Tunisia, Germania, Azerbaidjan, Ungaria, Italia, Canada, Polonia, Slovacia, Cehia, prezentate de universitari care reprezintă Institutul Limbii Române din București: „Limba română în lume” – dr. Iosefina BLAZSANI-BATTO, Universitatea de Limbi Străine din Azerbaidjan, Baku, dr. Loredana Nicoleta ILIE, Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań, Polonia, dr. Iulia COSMA, Universitatea din Padova, Italia, Iudit CĂLINESCU, Universitatea din Szeged, Ungaria, dr. Marius MIHEȚ, Universitatea „Comenius”, Bratislava, Slovacia, dr. Crina BUD, York University Toronto, Canada, dr. Anca GÂȚĂ, Universitatea Johannes Gutenberg-Mainz, Germania, Nicolae-Adrian HENȚ, Universitatea Carolina din Praga, Cehia, dr. Florica FAUR, Universitatea Tunis El Manar, Tunisia etc.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.

În procesul de implementare a proiectului respectiv, s-au atestat următoarele deficiențe:

1. Necesitatea de a ajusta implementarea proiectului la condițiile stării de urgență COVID-19 din Republica Moldova, 2022; și în condiții de război în țara vecină.
2. Reducerea cu 30% din finanțarea preconizată inițial, în propunerea de proiect. O parte dintre cercetători au fost trecuți la 0,5 normă și chiar la 0,25 normă.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în pct. 6)

**Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului din
Programul de Stat**

***Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene,
cu cifrul nr. 20.80009.1606.01***

➤ Manifestări științifice internaționale (în străinătate) (4)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Titlul manifestării: Conferința științifică internațională

„Globalization, intercultural, dialogue and national identity” (9th edition); Organizatori: ”Alpha” Institute for Multicultural Studies, ”Gh. Șincai” Institute for Social Sciences and the Humanities, ”Dimitrie Cantemir” University of Țirgu-Mureș, 21-22 mai 2022; Titlul comunicării: *The linguistic relevance of "Gramatica rusească și românească închipuită" by Ștefan Margela in the framework of the Tsarist language policy* (prezentare orală)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; A XXI-a ediție a Simpozionului internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” *Interferențe culturale, lingvistice și geopolitice în spațiul românesc*. Ediție online, 21–23 septembrie, Iași, 2022; Titlul comunicării: *Fenomenul de afixoidare și neologizarea limbii române* (prezentare orală + poster)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Les littératures de langue française au service de l’expression de la diversité 10e colloque international organisé par le CODFREURCOR et La Délégation de La Renaissance Française en Géorgie 22-24 Novembre 2022 Université d’État Ilia, Tbilissi, Géorgie; Titlul comunicării: *Afixoidarea: limba franceză și elemente de neologizare a limbii române* (prezentare orală + poster)

SAVIN-ZGARDAN, Angela, doctor habilitat în filologie; Simpozionul internațional *Resurse digitale în transferul limbii române ca limbă străină. Predarea limbajelor de specialitate – repere teoretice și studii de caz* (eveniment științific inițiat în urma activităților de evaluare și testare din cadrul Proiectului QUILL Quality in Language Learning); Organizatori: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere, Catedra de Limba Română pentru Studenți Străini. Iași – Chișinău – București – Bălți – Ploiești – Novi-Sad – Sofia – Paris – ClujNapoca – Udine Sankt Petersburg – Galați – Praga – Belgrad – Constanța – Poznań – Tel Aviv – Cracovia – Tunis – Lubljana – Baku – Ankara – Zagreb – Bruxelles, 18 februarie, 2022. Titlul comunicării: *Interpretarea traducerii în lumina lingvisticii integrale a lui Eugen Coșeriu* (Prezentare Powerpoint). Moderator al Secțiunii 4. *Resurse digitale în predarea RLS*

➤ **Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) (24)**

BAHNARU, Vasile, doctor habilitat în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” – pagini de istorie* (prezentare orală)

BĂRBUȚĂ, Ion, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Semantica verbului și structurile actanțiale în limba română* (prezentare orală)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Variația lexicală din perspectiva dimensiunilor diacronică și diatopică în limbajul presei periodice din RSS Moldovenească* (prezentare orală)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul prezentării: *Personalități notorii ale Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*. In memoriam (film documentar)

BRĂGUȚĂ, Ecaterina, doctorandă; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Particularități lexico-gramaticale ale textului imnografic ortodox* (prezentare orală)

CĂRUNTU-CARAMAN, Livia, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Extinderea sensului termenilor de origine engleză în diferite domenii* (prezentare orală)

COSMESCU, Alexandru, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Orientarea argumentativă în conversație* (prezentare orală)

DRUȚĂ, Inga, doctor habilitat; VIERU, Lidia, VLAS, Mariana; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română*

„Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Relații semantice în terminologia de marketing* (prezentare orală).

EREMIA, Anatol, doctor habilitat în filologie; Conferința științifico-practică *Republica Moldova: nume geografice*; Organizatori: Autoritatea Cartografică a Regatului Norvegiei și Agenția Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova, sub egida Secretariatului Organizației Națiunilor Unite; Republica Moldova, 29 martie 2022; Titlul comunicării: *Norme lingvistice privind reglementarea numelor geografice* (prezentare orală)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Terminologul Dimitrie Cantemir despre medicină și despre om (tridimensionalitatea corp, suflet, spirit)* (prezentare orală + poster)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Conferința internațională de iarnă „Interdisciplinaritate și cooperare transfrontalieră”, 2-4 decembrie, Chișinău, 2022; Titlul comunicării: *Aforismele și expresiile latine în didactica deontologică a limbii române* (prezentare orală + poster)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; The International Conference on Linguistic Resources and Tools for Natural Language Processing – ConsILR-2022, from the 10th to the 12th of November 2022, in Chișinău, Republic of Moldova and online; Titlul comunicării: *Evaluation of philological resources in the online environment* (prezentare orală + poster)

ONOFRAȘ, Maria, doctor în filologie, VULPE, Ana, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Contribuția cercetătorilor de la Sectorul de lexicologie și lexicografie la dezvoltarea științei în domeniu* (prezentare orală)

PAVEL, Vasile, doctor habilitat în filologie, POPOVSCHI, Liliana, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara,

România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Aspecte ale literarizării textelor dialectale moldovenești* (prezentare orală)

PÂSLARU Vlad, doctor habilitat în filologie; Conferința științifică internațională „Filologia Modernă: realizări și perspective în context european”, ediția a XVI-a, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare, 20-22 octombrie 2022, Chișinău, 2022; Titlul comunicării: *Logica științei și competența școlară* (prezentare orală + poster)

RĂILEANU, Viorica, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Porecle atribuite unor comunități etnice repercutate în nume de* (prezentare orală)

RĂILEANU, Viorica, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Dinamica cercetărilor antroponimice instituționale* (prezentare orală)

ROTARI Natalia, doctorand; Conferința științifică internațională „Filologia Modernă: realizări și perspective în context european”, ediția a XVI-a, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare, 20-22 octombrie 2022, Chișinău; Titlul comunicării: *Metafora – monadă în terminologie* (prezentare orală + poster)

SAVIN, Angela, doctor habilitat în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Unitățile polilexicale stabile cu motivație extralingvistică de proveniență mitologică* (prezentare orală)

SERDEȘNIUC, Cristian, doctorand; Conferința Științifică Internațională *Educația lingvistică și literară în contextul dezvoltării valorilor general-umane*, ediția a III-a; Organizatori: Universitatea de Stat din Tiraspol, Catedra Limba și Literatura Română, Republica Moldova, 20-21 mai 2022. Titlul comunicării: *Regăsirea copilăriei viere: fauna, flora, universul domestic și cel cosmic* (prezentare orală)

SÎMBOTEANU, Tatiana; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-

Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Structură și sens în cazul enunțurilor utilizate ca acte de vorbire indirecte* (prezentare orală)

VEREBCEANU, Galaction, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Derivarea sufixală în manuscrisul romanului popular „Sandipa”* (prezentare orală)

VULPE, Ana, doctor în filologie; Conferința științifică internațională *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*; Organizatori: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” din Cahul, Мариупольский Державний Университет, Republica Moldova, 3 iunie 2022; Titlul comunicării: *„Deraierile” frazeologice: consecințe semantice* (prezentare orală)

VULPE, Ana, doctor în filologie; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a); Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, România, Agenția Universitară a Francofoniei ș. a., Republica Moldova, 20-22 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Substantivizarea adjectivelor – fenomen continuu în vocabularul limbii române* (prezentare orală)

► Manifestări științifice naționale (10)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Conferința *Rememorări filologice: Anton Borș – 90 de ani de la naștere*. Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republica Moldova, 27 octombrie, 2022. Titlul prezentării: *Viața și activitatea lexicologului Anton Borș* (Prezentare Powerpoint)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Conferința *Rememorări filologice: Anton Borș – 90 de ani de la naștere*. Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republica Moldova, 27 octombrie, 2022. Titlul prezentării: *Viața și activitatea lingvistului Marcu Gabinschi* (Prezentare Powerpoint)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Conferința națională *„In memoriam Elena Țau”*, USM, Moldova, 17 martie 2022; Titlul comunicării: *Perspective de abordare a aforismelor și a expresiilor latine* (prezentare orală + poster)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Lansare de carte. *Ființa cuvântului* (lucrare colectivă, elaborată în cadrul proiectului; 2021, Seminarul *Impact și consecințe ale crizei pandemice în context sociocultural*, Chișinău, 17 mai 2022, AUF, MEC, IFR „B. P.-Hasdeu” (prezentare orală + poster)

ONOFRAȘ, Maria, doctor în filologie; Conferința *Rememorări filologice: Anton Borș – 90 de ani*

de la naștere. Organizatori: Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republica Moldova, 27 octombrie, 2022. Titlul comunicării: *Anton Borș – renumit lexicograf basarabean* (prezentare orală)

RĂILEANU, Viorica, doctor în filologie; Lansare de carte „MARIA COSNICEANU: ÎN SLUJBA NUMELUI CORECT: Monografie bibliografică” + CD + versiune electronică. Coord.: Elena Ungureanu, Zinaida Tâmbur. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2022, 200 p. Organizator: Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Republica Moldova, 31 august 2022; Titlul comunicării: *Maria Cosniceanu: renume între nume* (prezentare orală)
<https://www.moldpres.md/news/2022/09/01/22006536>;

<https://www.facebook.com/BMHasdeu/photos/pcb.5339559659473350/5339551939474122>

RĂILEANU, Viorica, doctor în filologie; Masa rotundă cu genericul „Limba română: ascensiune sau regres?”, consacrată Zilei de 31 august – Ziua limbii române. Organizator: Biblioteca Ștefan cel Mare, Chișinău, 29 august 2022; Titlul comunicării: *Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu” protector și promotor al valorilor filologice* (prezentare orală).
<https://www.facebook.com/bibliotecastefancelmare/photos/pcb.3348817765375618/3348817588708969/>

SAVIN, Angela, doctor habilitat în filologie; Conferința științifică *Rememorări filologice: Marcu Gabinschi – 90 de ani de la naștere*; Organizator: Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu” al MEC, 15 septembrie 2022; Titlul comunicării: *Marcu GABINSCHI la 90 de ani de la naștere. Parcurusul biografic și științific*. (Prezentare orală)

VRABIE, Lidia; Conferința științifică națională *Rememorări filologice. Anton Bors – 90 de ani de la nastere*; Organizator: Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republica Moldova, 27 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Un truditon pasionat de farmecul cuvintelor: Anton Borș* (prezentare orală)

VULPE, Ana, doctor în filologie; Conferința științifică națională *Rememorări filologice. Anton Bors – 90 de ani de la nastere*; Organizator: Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Republica Moldova, 27 octombrie 2022; Titlul comunicării: *Anton Bors – Omul* (prezentare orală)

➤ Manifestări științifice cu participare internațională (5)

BOTNARI, Liliana, doctor în filologie; Conferința națională cu participare internațională *Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii* (ediția a V-a); Organizatori: Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere, Departamentul Limba engleză și Limba franceză de Specialitate, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Agenția Universitară a Francofoniei, Republica Moldova, 13-14 mai 2022; Titlul comunicării: *Abordarea limbajelor specializate prin prisma variației diastratice a limbii* (prezentare orală)

DRUȚĂ, Inga, doctor habilitat în filologie; Colocviul Internațional „Traducerea – act creativ: între știință și artă” cu genericul „*In honorem Ludmila ZBANȚ*”. Organizator: Universitatea de Stat din Moldova, 14 aprilie 2022. Titlul comunicării: *Dificultăți de traducere în limba română a romanului Laur de Evgheni Vodolazkin* (prezentare orală)

MACOVEI, Dorina, doctor în filologie; Conferința cu participare internațională „Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii”,

USM, Chișinău, Moldova, 13-14 mai 2022; Titlul comunicării: *The prefixes eco- and bio- in Romanian, English and French* (prezentare orală + poster)

MINCU, Eugenia, doctor habilitat în filologie; Conferința cu participare internațională „*Noi tendințe în predarea limbajelor de specialitate în contextul racordării învățământului la cerințele pieței muncii*”, USM, 13-14 mai 2022; Titlul comunicării: *Limbajul medical: didactica deontologică* (prezentare orală + poster)

PÂSLARU, Vlad, doctor habilitat în filologie; Conferința cu participare internațională „Biblioteca de carte românească – necesitate și deschidere spre valori europene”; Organizator: Biblioteca ”Onisifor Ghibu”, Chișinău, 15 ianuarie 2022; Titlul comunicării: *Cartea națională românească* (prezentare orală).

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri)

BAHNARU, Vasile; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

BOTNARI, Liliana; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

CĂRUNTU-CARAMAN, Livia; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

DRUȚĂ, Inga; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

EREMIA, Anatol; Articol de apreciere: ANATOL EREMIA – STRĂJER AL TOPONIMIEI de Aurelia Hanganu. În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”* (Categorie B), 2022, nr. 2, pp. 117-123. ISSN: 1857-0461, ISSN-e 2587-3687.

EREMIA, Anatol; Medalia Academiei de Științe a Moldovei „Nicolae Milescu Spătarul”, 23 ianuarie 2022.

MACOVEI, Dorina; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

MINCU, Eugenia; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

NEGRU, Cristina; Diplomă de recunoștință; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

ONOFRAȘ, Maria; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-*

Hasdeu”: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

ROTARI, Natalia; Diplomă de recunoștință; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

VRABIE, Lidia; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

VULPE, Ana; Diplomă de excelență; Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*: 65 de ani de la fondare (ediția a XVI-a).

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei (17)

BAHNARU, Vasile / Moldova 1, 28 aprilie 2022. Emisiune consacrată lui A. Strâmbeanu.

EREMIA, Anatol / *Ortografierea numelor geografice* / Radio Chișinău, 2 august 2022.

EREMIA, Anatol / *Portrete filologice*. Film documentare oferit de Institutul de Filologie Română. You Tube. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=StQnQjMMJV4>

DRUȚĂ, Inga / Subiectul abordat: „Inovații în DOOM-3. Reflectarea îmbogățirii inventarului terminologic în DOOM-3” / Emisiunea „Album de familie”, Radio Moldova, 18 septembrie 2022.

MINCU, Eugenia / Cultivarea a limbii române, pe marginea culegerii de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii române, 1 august 2022. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=rSsXepHQsEI> / AXIAL TV. Emisiunea *Discuții la 4 ace* (COSTIN Viorica, MINCU Eugenia).

MINCU, Eugenia / *31 august – Ziua limbii române* / Radio MOLDOVA, Emisiunea *Spațiul public* (FIȘER Tatiana, MINCU Eugenia) 31 august 2022. Disponibil: <https://www.facebook.com/185736972172156/videos/1411111516053812>

MINCU, Eugenia / Album de familie / Radio MOLDOVA, Emisiunea *Album de familie*, 16 iulie 2022. Disponibil: <https://trm.md/.../alb.../album-de-familie-din-16-iulie-2022>

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *A contacta* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *A oferi cuvântul...* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *Încă o dată despre exprimările pleonastice* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *Dânsul* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *Verbul a trebui + alte verbe* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *Vrei, iai* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

ROTARI, Natalia / Tablete de cultivare a limbii: *Debut, a debuta* / Emisiunea *Cultivarea limbii române*, postul de televiziune Axial TV.

PAVEL, Vasile / *Portrete filologice*. Film documentare oferit de Institutul de Filologie Română. You Tube. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=CQxHAnMXbyI&t=690s>
SAVIN, Angela / *Portrete filologice*. Film documentare oferit de Institutul de Filologie Română. You Tube. Disponibil: <https://youtube.com/watch?v=M9iJd8YtLnw&feature=share>
VEREBCEANU, Galaction / *Portrete filologice*. Film documentare oferit de Institutul de Filologie Română. You Tube. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=dPZNk2nZ1Dc>

➤ **Articole de popularizare a științei (13)**

BAHNARU, Vasile / „Literatura și Arta”, nr 8-0 (3989-39-90), 24 februarie, 2022 / *Viața tumultuoasă i-a încununat chipul (Acad. Gh. Duca la 70 de ani)*.
DRUȚĂ, Inga / Revista „Moldova” / *Un cronicar neobosit al cetății*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 1, p. 7 / *Vetrele noastre strămoșești: Orhei*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 2, p. 7 / *Vetrele noastre strămoșești: Lucești*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 3, p. 7 / *Vetrele noastre strămoșești: Văleni*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 4, p. 9 / *Vetrele noastre strămoșești: Cimișlia*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 8, p. 6 / *Vetrele noastre strămoșești: Gotești*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Natura”, 2022, nr. 9, p. 7 / *Vetrele noastre strămoșești: Rădoaia*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Cahulul literar și artistic”, 2022, nr. 9 (13), p. 56-59. ISSN 2345 1416 / *Arealul geografic și istoric Cahul: Dunărea*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Cahulul literar și artistic”, 2022, nr. 10 (14), p. 64-66. ISSN 2345 1416 / *Arealul geografic și istoric Cahul: Prutul*.
EREMIA, Anatol / Rev. „Cahulul literar și artistic”, 2022, nr. 11, p. 12-16. ISSN 2345 1416 / *Dicționar toponimic: Municipiul Cahul*.
PÂSLARU, Vlad / „Gazeta de Chișinău”, 18 febr. 2022 / *Interviu: Omul, o ființă în permanentă devenire. Meditații ale prof. dr. Vlad Pâslaru pe marginea unor realități din societate și învățământ (Gh. Bâlici)*.
SAVIN, Angela / *Tradiția.md/ro / Urările cu prilejul Învierii Domnului: Paște binecuvântat! Paște luminos! sau Paște fericit!?* Disponibil: <https://tradiția.md/ro/urarile-cu-prilejul-învierii-domnului-paste-binecuvantat-paste-luminos-sau-paste-fericit/>

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 de membrii echipei proiectului

16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.

În colaborare cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”, a fost elaborat modulul de sortare a cuvintelor din dicționarul de sinonime și dicționarul explicativ uzual; s-a încărcat dicționarul de cuvinte și sensuri noi pe platforma DEX online (2 428 de articole lexicografice în acest dicționar); a fost dezvoltat modulul de încărcare a unei litere pe platforma

(litera poate fi încărcată prin copierea și lipirea textului dintr-un fișier docx/doc/rtf într-o căsuță text. Acest funcțional a fost integrat pe platformă și poate fi accesat la: <https://dex.ifr.md/litera>); s-a dezvoltat o metodă colaborativă de lucru privind încărcarea literelor pe platforma **DEX**. Această metodă constă în utilizarea serviciului Google Drive integrată în modulul „Încarcă o literă” din platforma DEX.

Utilizând metoda colaborativă de lucru descrisă mai sus, au fost încărcate pe platformă **13 709** de articole lexicografice în *Dicționarul explicativ al limbii române actuale*. A fost dezvoltat modulul de afișare a dicționarelor după litere. S-a scanat pentru procedura de recunoaștere a cărții *Texte dialectale*, vol. 1, partea 2 (90 de pagini). S-a verificat și s-a corectat materialul dialectologic din *Texte dialectale*, vol. 1, partea 2, Chișinău: Știința, 1971. S-a realizat procedura de recunoaștere a cărții supra (200 de pagini). A fost dezvoltat programul de transliterare din scrisul chirilic fonetic în cel latin pe baza cărții noi. A fost elaborată tehnologia de recunoaștere, verificare și de transliterare a textelor dialectale, publicate în anii 1969-1987, la Academia de Științe din RSS Moldovenească (*Texte dialectale*, vol. I; dr. L. Popovschi în colaborare cu L. Malahov, Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”, 2023; realizare 75%).

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022

➤ **Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor**

BOTNARI, Liliana / Conferința științifică națională cu participare internațională *Ion Luca CARAGIALE și personajele sale emblematice (170 de ani de la naștere)* / 24 februarie 2022 / membru al Comitetului de organizare.

BOTNARI, Liliana / Conferința științifică națională *Rememorări filologice: Marcu Gabinschi – 90 de ani de la naștere* / 15 septembrie 2022 / membru al Comitetului de organizare.

BOTNARI, Liliana / Conferința internațională *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare* (ediția a XVI-a) / 20-22 octombrie 2022 / membru al Comitetului de organizare.

BOTNARI, Liliana / Conferința științifică națională *Rememorări filologice: Anton BORȘ – 90 de ani de la naștere* / 15 septembrie 2022 / membru al Comitetului de organizare.

BOTNARI, Liliana / Proiectul „Editarea Dicționarului explicativ al limbii române actuale” finanțat de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova/ perioada de desfășurare august-noiembrie 2022/ membru al echipei de implementare.

BOTNARI, Liliana/ proiectul „Appui à la transformation numérique des établissements membres en Europe Centrale et Orientale” finanțat de Agenția Universitară Francofonă / perioada de desfășurare august-decembrie 2022/ membru al echipei de implementare.

DRUȚĂ, Inga / Susținerea tezei de doctorat „Studiu contrastiv al terminologiei din domeniul educației în limbile engleză și română” de Victoria Solovei (USM, 29 martie 2022) / membru al Consiliului științific specializat (referent).

DRUȚĂ, Inga / Colocviul Internațional „Traducerea – act creativ: între știință și artă” în onoarem Ludmila ZBANȚ. Universitatea de Stat din Moldova, 14 aprilie 2022 / membru al comitetului

științific.

MINCU, Eugenia / Membru al Seminarului de profil, Universitatea de Stat a Moldovei

MINCU, Eugenia / Membru al Comisiilor de îndrumare, Școală doctorală USM (Universitatea de Stat a Moldovei, conducător: dr. hab. Viorica MOLEA; conducător: dr. hab. Aurelia HANGANU)

MINCU, Eugenia / Conducător al tezei de doctorat *Metaforizarea și de demetaforizarea în fondul lexical al limbii române*, doctorand Natalia Rotaru

MINCU, Eugenia / Conducător al tezei de doctorat *Sinonimia termenilor medicali în limba română: evoluție și tendințe*, doctorand Viorica Costin

MINCU, Eugenia / Recenzie la *Dicționarul poliglot de aforisme*.

MINCU, Eugenia / Recenzie la studiul monografic *Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean* (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului)

MINCU, Eugenia / Aviz la teza de doctor *Simbolul somatic: aspecte semantico-funcționale și comparate (în baza corpusului limbilor: franceză, engleză, italiană și română)*; 621.06 – Teoria textului, analiza discursului, stilistica; Autor: Bantea Magdalena

MACOVEI, Dorina / Proiectul „Appui à la transformation numérique des établissements membres en Europe Centrale et Orientale” finanțat de Agenția Universitară Francofonă / perioada de desfășurare august-decembrie 2022/ membru al echipei de implementare.

POPOVSCHI, Liliana / Comisia de îndrumare a doctorandei Viorica Costin. Tema tezei: *Sinonimia termenilor medicali în limba română: evoluție și tendințe*. Conducător de doctorat: dr. hab. Eugenia Mincu / membru al Comisiei de îndrumare

POPOVSCHI, Liliana / Comisia de îndrumare de îndrumare a doctorandei Stella Tăriță. Tema tezei: *Structura și semantica frazemelor în limbajul diplomatic*. Conducător de doctorat: dr. hab. Inga Druță / membru al Comisiei de îndrumare

RĂILEANU, Viorica / Conferința științifică internațională, FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context european, cu genericul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-A / 20-22 octombrie 2022 / membru al Comitetului de organizare

RĂILEANU, Viorica / Recenzie la teza de master *Motivarea semnului glotic în baza termenilor din mineralogie* a doamnei Viorelia PEREBINOS, conducător științific: Adela MANOLII, doctor în filologie, conferențiar universitar

SAVIN, Angela / Comisia de îndrumare de îndrumare a doctorandei Viorica Costin. Tema tezei: *Sinonimia termenilor medicali în limba română: evoluție și tendințe*. Conducător de doctorat: dr. hab. Eugenia Mincu. Redactarea recenziei cu privire la Cap. 3 al tezei dnei Costin Viorica / membru al Comisiei de îndrumare

SAVIN, Angela / Comisiile de experți în cadrul CNAA (6 ședințe cu prezentarea a 12 dosare analizate privind confirmarea titlului științific, echivalarea titlului științific, conferirea titlului științifico-didactic, acordarea de dreptului de abilitare a conducătorului de doctorat) / membru

VULPE, Ana / proiectul „Editarea Dicționarului explicativ al limbii române actuale” finanțat de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova / perioada de desfășurare august-noiembrie 2022 / membru al echipei de implementare

VULPE, Ana / membru al Consiliului științific din cadrul Institutului de Filologie „Bogdan-Petriceicu Hasdeu”

VULPE, Ana / membru al Comisiei de îndrumare în cadrul Școlii doctorale ULIM (Științe socioumane, doctorandă Ina Colenciuc)

VULPE, Ana / membru al Seminarului științific de profil din cadrul Institutului de Filologie „Bogdan-Petriceicu Hasdeu” (secretar)

➤ **Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale**

BAHNARU, Vasile / Revista *Philologia* / Director onorific

BOTNARI, Liliana / Revista *Limbă, literatură, folclor* / redactor-adjunct

CĂRUNTU-CARAMAN, Livia / Revista *Philologia* / secretar de redacție

DRUȚĂ, Inga / Revista *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie*, Universitatea din Craiova, România / membru al colegiului de redacție

DRUȚĂ, Inga / Revista *Philologia* / recenzent oficial

DRUȚĂ, Inga / Revista *Akademos* / recenzent oficial

EREMIA, Anatol / Revista *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie* (Craiova, România) / membru al Redacției

EREMIA, Anatol / Legea privind standardizarea numelor geografice / membru al Comisiei de experți privind elaborarea Legii

EREMIA, Anatol / membru al Comisiei pentru reglementarea și ocrotirea onomasticii naționale

RĂILEANU, Viorica / Revista *Philologia* / redactor, recenzent oficial

SAVIN-ZGARDAN, Angela / Revista *Buletinul Științific al Universității Politehnica Timișoara, Seria Limbi Moderne*, <https://sc.upt.ro/ro/publicatii/buletinul-stiintific/about> (indexată în Erih+, Ebsco, Ceeol, MLA) / recenzent oficial internațional

SAVIN-ZGARDAN, Angela / Revista *Intertext* (categoria B+) / membru al colegiului de redacție.

VULPE, Ana / Revista *Philologia* / redactor-adjunct (recenzare a 7 articole, inclusiv unul pentru *LLF* și unul pentru *Akademos*)

➤ **Formări (17)**

BOTNARI, Liliana / Cursul *Tehnici de editare și prelucrare a documentelor pentru publicare* oferit de Institut, în cadrul proiectului desfășurat în parteneriat cu AUF *L'enseignement supérieur et la recherche face au déficit du distanciel: état des lieux et perspectives*, perioada aprilie-iunie 2022

BOTNARI, Liliana / Webinar „Publicațiile pseudoștiințifice: cum să le evităm?”, 23 februarie 2022, organizat de Direcția evaluare în cercetare și inovare a ANACEC

BOTNARI, Liliana / Webinar „Platforma on-line pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova”, 23 martie 2022, organizat de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI)

MACOVEI, Dorina / Responsabil de organizarea Seminarului academic „Consecințele și impactul pandemiei Covid-19 asupra mediului cultural, artistic și educațional”

MACOVEI, Dorina / Seminarul *Impact și consecințe ale crizei pandemice în context sociocultural*, Chișinău, 17 mai 2022, AUF, MEC, IFR „B. P.-Hasdeu”

MACOVEI, Dorina / Formarea profesională „Tehnici de editare și prelucrare a materialului pentru publicare”

MACOVEI, Dorina / Formarea profesională „Tehnici de editare și prelucrare a materialului pentru publicare (curs avansat)”

MACOVEI, Dorina / NexusLinguarum plenary meeting, 22-23 September, 2022, COST Action 18209

MINCU, Eugenia / Seminarul *Impact și consecințe ale crizei pandemice în context sociocultural*, Chișinău, 17 mai 2022, AUF, MEC, IFR „B. P.-Hasdeu”

POPOVSCHI, Liliana / Participare la trainingul privind pregătirea propunerilor de proiecte în programul *Orizont Europa – Partea I* (online, 24.02.2022, organizator: AȘM în colaborare cu Academia Română)

POPOVSCHI, Liliana / Participare la trainingul privind pregătirea propunerilor de proiecte în programul *Orizont Europa – Partea II* (online, 06.04.2022, organizator: AȘM în colaborare cu Academia Română)

POPOVSCHI, Liliana / Participare la webinarul *Oportunitățile Programului Cadru Orizont Europa* (09.09.2022, organizator: AȘM)

RĂILEANU, Viorica / Participare la seminarul de instruire ANCD contracte-proiecte Program de stat, 17.01.2022

RĂILEANU, Viorica / Participare la webinarul *Publicațiile pseudoștiințifice: cum să le evităm?*, organizat de Direcția evaluare în cercetare și inovare a ANACEC, 23.02.2022

RĂILEANU, Viorica / Participare la webinarul de lansare a *Platformei on-line pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova*, organizat de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI), 24 martie 2022

RĂILEANU, Viorica / Participare la evenimentul de lansare a studiului *Inovare pentru Dezvoltarea Durabilă a Republicii Moldova*, organizat de Ministerul Educației și Cercetării în parteneriat cu Comisia Economică a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa (UNECE). Evenimentul a avut ca scop prezentarea și discutarea concluziilor și recomandărilor pentru dezvoltarea durabilă cu părțile implicate în politicile de inovare în Republica Moldova, precum și lansarea *Programului de consolidare a capacităților pentru implementarea recomandărilor*, 16 iunie 2022. Studiul poate fi accesat la următorul link: https://unece.org/sites/default/files/2022-05/9789211172911_I4SDR_MOLDOVA_2021_web_full%2Bcover_RO.pdf (în limba română)

RĂILEANU, Viorica / Frecventarea cursului *Tehnici de editare și prelucrare a documentelor pentru publicare*

Alte activități:

MINCU Eugenia. Coordonator *Portrete filologice*. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”, 65 de ani de la fondare; 20 de portrete video (în colaborare cu drd. ROTARI Natalia, dr. Mariana Cocieru, dr. Constantin Ivanov).

MINCU Eugenia. Coordonator realizarea filmulețului *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”* (în colaborare cu drd. ROTARI Natalia, dr. Mariana Cocieru). Disponibil <https://youtu.be/E1WCWE3CudY>.

MINCU Eugenia. Responsabil interviuri. Culegerea *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”, 65 de ani de la fondare* (Ana Vulpe, Angela Savin, Inga Druță).

MINCU Eugenia. Coordonator și administrator al site-ului *LogosPlus* (logosplus.ifr.md)

ROTARI Natalia. Înregistrarea sincronelor pentru filmulețul *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”* (în colaborare cu dr. Mariana Cocieru) (coordonator: dr. hab. MINCU Eugenia).

NEGRU Cristina. Administrator al site-ului *LogosPlus*.

ROTARI Natalia. 6 tablete video de cultivare a limbii române (în colaborare cu dr. hab. MINCU Eugenia).

ROTARI Natalia. Înregistrarea audio a încă 7 interviuri pentru proiectul video *Portrete filologice* (colaborare cu dr. Constantin Ivanov, dr. Mariana Cocieru). În total, anul 2021-2022, au fost realizate 20 de interviuri (coordonator: dr. hab. MINCU Eugenia).

ROTARI Natalia. Înregistrarea interviului cu acad. Mihai Cimpoi; dr. hab. Andrei Țurcanu, dr. Dumitru Apetri, dr. hab. Iulian Filip pentru proiectul video *Portrete filologice* (colaborare cu dr. Constantin Ivanov, dr. Mariana Cocieru: coordonator MINCU Eugenia).

ROTARI Natalia. Înregistrarea sincronelor *In memoriam. Literații Institutului trecuți în neființă* (în colaborare cu dr. hab. MINCU Eugenia, dr. Olesea Gîrlea, dr. Mariana Cocieru).

ROTARI Natalia. Înregistrarea sincronelor pentru filmulețul despre Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” (în colaborare cu dr. Mariana Cocieru) (coordonator: dr. hab. MINCU Eugenia).

ROTARI Natalia. Secretar de redacție la revista științifică *Limbă, Literatură, Folclor* (Nr.1/2022).

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Realizările din cadrul proiectului (obiectul de cercetare – limba română) au vizat: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine în stabilirea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, al standardizării și al unificării terminologiilor; valorificarea textelor românești vechi; reactualizarea patrimoniului onomastic și a celui toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii; elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice, generatoare de modificări în limba română la nivelurile: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.; salvagardarea arhivei dialectologice; digitalizarea și transliterarea în alfabet latin a textelor dialectale, a dicționarelor etc.

La tema proiectului, s-au publicat **59 de lucrări științifice** (inclusiv, **2 studii monografice** (*Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean* (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului) (autor: dr. L. Botnari); *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (autor: dr. V. Răileanu); **4 dicționare** (*Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* în 4 volume (coord. dr. Ana Vulpe; lucrare colectivă); *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine* (coord. Dr. hab. Eugenia Mincu, lucrare colectivă); *Dicționar poliglot de marketing* (coord. Dr. hab. Inga

Druță, lucrare colectivă); *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)* (autor: Gh. Druță, varianta electronică; coord. dr. Ana Vulpe); **1 culegere** de studii: *Pagini de lingvistică basarabeană* (autor: dr. hab. V. BAHNARU); **1 lucrare științifico-bibliografică** (Institutul de Filologie Română „B. P.- Hasdeu”. *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru et al.; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu; s-au ținut **43 de comunicări** în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale. Se lucrează asupra dicționarelor și studiilor monografice, preconizate a fi editate în cadrul acestui proiect: *Dicționar de anglicisme recente* (dr. A. Vulpe, dr. L. Căruntu-Caraman, 2023; realizare 75%); *Sandipa. Un vechi manuscris românesc* (dr. G. Verebceanu, 2023; realizare 78%); *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (dr. hab. A. Savin, 2023; realizare 75%); *Dicționarul poliglot de branding* (lucrare colectivă, 2023; 75%); *Studiu de metaforă. Mic dicționar de metaforă* (lucrare colectivă, 2023; 75%); *Texte dialectale* (dr. hab. V. Pavel, dr. L. Popovschi, L. Malahov, 2023; 75%) etc.

Au fost oferite **750 de avize de etimologizare a numelui și a prenumelui**. În octombrie 2022, a avut loc Conferința științifică internațională *Filologia Modernă: realizări și perspective în context european*, cu genericul: *Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”: 65 de ani de la fondare*, ediția a XVI-a, 20-22 octombrie 2022; Organizatori: Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București.

Totodată, s-au desfășurat și alte evenimente științifice: a) Lansarea volumului *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (autori interviuri: E. Mincu, L. Botnaru et al.; coordonatori de ediție: N. Corcinschi, E. Mincu; resp. de ediție: E. Brăguță. Chișinău: Editura UNU, 2022, 460 p.); b) Lansarea proiectului *La recherche sur l'imaginaire littéraire-artistique. Perspectives interdisciplinaires-SERIMAGE 2022*, finanțat par l'Agence Universitaire de la Francophonie; c) școala *Eugeniu Coșeriu – 20 de ani de la trecerea în nemurire*.

A fost publicată culegerea de articole *Filologia Modernă* (2022), care cuprinde realizări menite: a integra cercetarea științifică în practica de valorificare națională și internațională; a racorda aspectul teoretic la cel aplicativ în didactica limbii române (inclusiv, cea alolingvă); a spori calitatea traducerilor în limba română etc.

Sunt omniprezente colaborările naționale cu diverse instituții (Axial TV (**7 emisiuni Cultivarea limbii române**), Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici” (colaborare per proiect) etc.), dar și colaborările internaționale (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România, Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina etc.).

Site-ul *LogosPlus* (*logosplus.ifr.md*), portal de resurse filologice, destinat publicului larg, promovează norma și esteticul limbii române (tablete de cultivare a limbii române

(160), 39 de tablete video. Secțiunea *Dicționare online* cuprinde platforma de administrare a dicționarelor electronice elaborate (*dex.ifr.md*; [DEX online](#)): *Dicționarul de sinonime al limbii române* (peste 10 000 de cuvinte-titlu) și *Dicționarul explicativ uzual al limbii române* (peste 30 000 de cuvinte-titlu); *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi* (2 428 de articole lexicografice) și *Dicționarul explicativ al limbii române actuale* (13 709 de articole lexicografice). Secțiunea *Biblioteca online* conține lucrări științifico-didactice, disponibile publicului larg.

Astfel, scopul și obiectivele propuse (etapa anuală 2022) au fost realizate.

The scientific achievements within the project (the research object – the Romanian language) were aimed at: revalorizing the static element of the Romanian language, of the Greco-Latin foundations in establishing the terminological profile in Romanian in the context of internationalization, standardization and unification of terminologies; revalorizing old Romanian texts; updating the onomastic and toponymic heritage, identifying the dynamic elements of the language (including the period of 1924-1940); elucidation of linguistic-terminological phenomena, generating changes in the Romanian language at the following levels: morphological, lexical, semantic, functional, etc.; safeguarding the dialectological archive; digitization and transliteration of dialectal texts and dictionaries in the Latin alphabet, etc.

59 scientific works related to the project topic have been published, including **2 monographics study** (*Variabilitatea limbii române în spațiul basarabean* (în baza unor manuale de gramatică și a presei timpului) (author: L. Botnari, Ph.D); *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (author: V. Răileanu, Ph.D); **4 dictionaries** (*Dicționarul explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime, exemple)* collective work) în 4 volume (coord. Ana Vulpe, Ph.D); *Dicționar poliglot de aforisme și expresii latine* (collective work) (coord. Eugenia Mincu, Habilitated Doctor); *Dicționar poliglot de marketing* (collective work) (coord. Inga Druță, Habilitated Doctor; *Dicționar de antonime (cu exemple din literatură)*, electronic version (author: Gh. Druță, Ph.D; coord. Ana Vulpe, Ph.D); **1 collection of studies**: *Pagini de lingvistică basarabeană* (V. Bahnaru, Habilitated Doctor); **1 scientific and bibliographical work** (Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu”. *Portrete filologice. Institutul de Filologie Română „B.P.-Hasdeu” la 65 de ani de la fondare* (interview authors: E. Mincu, L. Botnaru *et al.*; coord.: N. Corcinschi, E. Mincu; **43 presentations** at national and international scientific events. The participants of the project are working on lexicographic works and monographic studies, expected to be published in this project: *Dicționar de anglicisme recente* (A. Vulpe, Ph.D., L. Caraman-Căruntu, Ph. D., 2023; 75%); *Sandipa. Un vechi manuscris românesc* (G. Verebceanu, Ph.D., 2023; 80%); *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (A. Savin, Habilitated Doctor, 2023; 75%); *Dicționarul poliglot de branding* (collective work, 2023; 75%); *Studiu de metaforă. Mic dicționar de metaforă* (collective work, 2023; 75%); *Texte dialectale* (authors: V. Pavel, Habilitated Doctor; L. Popovschi, Ph.D.; L. Malahov, 2023; 75%) etc.; **750 certificates on the etymology of names and surnames** have been elaborated.

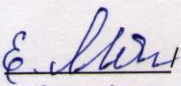
In October 2022, the International Conference Modern Philology: achievements and perspectives in the European context, 16th edition, Institute of Romanian Philology "Bogdan Petriceicu-Hasdeu": 65 years since its foundation, 20-22 October 2022; Organizers: Institute of Romanian Philology „A. Philippide”, Iași, Romania, Institute of Linguistics and Literary History "Sextil Pușcariu", Cluj-Napoca, Romania, Institute of Banatic Studies "Titu Maiorescu", Timișoara, Institute of History and Literary Theory "G. Călinescu", Bucharest.

At the same time, other scientific events took place: a) Launch of the volume Institutul de Filologia Română "B. P.- Hasdeu". Philological Portraits. The "B.P.-Hasdeu" Institute of Romanian Philology at 65 years since its foundation (authors interviews: E. Mincu, L. Botnaru et al.; editing coordinators: N. Corcinschi, E.. Mincu; Chisinau, UNU Publishing House, 2022, 460 p.; b) Launch of the project La recherche sur l'imaginaire littéraire-artistique. Perspectives interdisciplinaires-SERIMAGE 2022, financed by the Agence Universitaire de la Francophonie; c) The Eugeniu Coșeriu School - 20 years since the passage into immortality.

National collaborations with various institutions should be mentioned, such as: (Moldova State University (the Doctoral School); Axial TV (20 TV programmes on the topic *Cultivarea limbii române*); “Alecă Russo” State University (Bălți), “Vladimir Andrunachievici” Institute of Mathematics and Informatics (collaborations per project, etc.); international collaborations (“A. Philippide” Institute of Romanian Philology, Iași, Romania; “Sextil Pușcariu” Institute of Linguistics and Literary History, Cluj-Napoca, Romania; “Yuriy Fedkovych” National University of Chernivtsi, Ukraine, etc.). The *LogosPlus* website (logosplus.ifr.md), a philological resource portal for the general public, promotes the norm and the aesthetics of the Romanian language (short presentations for cultivating the Romanian language (160), 39 short video. The Online Dictionaries section includes the platform for the administration of developed electronic dictionaries (dex.ifr.md, [DEX online](#)): *Dicționarul de sinonime al limbii române* (over 10 000 words) and *Dicționarul explicativ uzual al limbii române* (over 30,000 of words); *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi* pe platforma (2 428 lexicographic articles) și *Dicționarul explicativ al limbii române actuale* (13 709 lexicographic articles). The Online Library section contains scientific and didactic works available to the general public.

Thus, the initial purpose and objectives for 2022 have been achieved.

19. Recomandări, propuneri

Conducătorul de proiect Mincu Eugenia

Data: 17.11.2022

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului nr. 20.80009.1606.01

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Mincu Eugenia	1967	Dr. hab.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
2.	Răileanu Viorica	1971	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
3.	Botnari Liliana	1986	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
4.	Constantinovici Elena	1943	Dr. hab.	0,75	03.01.2022	31.12.2022
5.	Bărbuță Ion	1960	Dr.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
6.	Cosmescu Alexandru	1985	Dr.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
7.	Sîmboteanu Tatiana	1985		1,0	03.01.2022	31.12.2022
8.	Bahnaru Vasile	1949	Dr. hab.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
9.	Vulpe Ana	1954	Dr.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
10.	Onofraș Maria	1949	Dr.	0,75	03.01.2022	31.12.2022
11.	Căruntu-Caraman Livia	1988	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
12.	Butuc Petru	1956	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
13.	Molea Viorica	1963	Dr. hab.	0	03.01.2022	31.12.2022
14.	Eremia Anatol	1931	Dr. hab.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
15.	Pavel Vasile	1934	Dr. hab.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
16.	Savin Angela	1959	Dr. hab.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
17.	Verebceanu Galaction	1951	Dr.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
18.	Negrescu-Babuș Inna	1976	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
19.	Brăguță Ecaterina	1993	Drd.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
20.	Popovschi Liliana	1979	Dr.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
21.	Vlas Mariana	1965		1,0	03.01.2022	31.12.2022
22.	Macovei Dorina	1981	Dr.	0,5	03.01.2022	31.12.2022
23.	Druță Inga	1965	Dr. hab.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
24.	Vieru Lidia	1942		1,0	03.01.2022	31.12.2022
25.	Rotari Natalia	1987	Drd.	1,0	03.01.2022	31.12.2022
26.	Negru Cristina	1996		1,0	03.01.2022	31.12.2022
27.	Serdeșniuc Cristian	1989	Drd.	0,25	03.01.2022	31.12.2022
28.	Pâslaru Vlad	1948	Dr. hab.	0,50	03.01.2022	31.12.2022
29.	Creangă Dumitru	1986		0,25	03.01.2022	31.12.2022

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	30 %
--	------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	Brăguță Ecaterina	1993	Drd.	1,00	15.09.2022
2.					
3.					

